

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-339
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1952. június 21.

6 óra - perc

Buszónkét új körzeti orvosi rendelőt létesítenek az év hátralévő részében a fővárosban

i Bc/Jné/B FT K 4+4

A fővárosi dolgozók jobb egészségügyi ellátása érdekében a Budapesti Városi Tanács az év hátralévő részében 22 új körzeti orvosi rendelőt létesít. Ezek közül tizennyolcnak a terve már elkészült s a /.../ négy körzeti orvosi rendelő tervét is rövidesen elkészítik. Egyes körzeti orvosi rendelők építése már folyik. / többi

A II.kerületben a Mártírok-utja 99, a III.kerületben a Kiss-cellai-utca 32, az V.kerületben a Duna-utca 2, a VI.kerületben az Eötvös-utca 4, a VIII.kerületben a Déry-utca 2. alatt létesítenek új körzeti orvosi rendelőt. A IX.kerületben két új rendelőt szerveznek: a Lónyay-utca 19. és az Ullői-ut 87. alatt. A X.kerületben a Balom-utca 17, a XI.kerületben az /.../ uton, a XII.kerületben a Diana-utca 2/b, a XIII.kerületben a Főti-ut 38 alatt létesül új rendelő. A XIV.kerületi dolgozók részére az Öv-utca 148 és a Tábornok-utca 18. alatt, a XV.kerületben pedig a Bodrog-utca 11, a XVI.kerületben a Mészáros József-utca 22. alatt nyílik meg új rendelő. A XVII.kerületben két új körzeti orvosi rendelő kezd meg működését: a Pesti-ut 2. és az /.../-utca 12. alatt. A XVIII.kerületben az állami lakótelepen, a XIX.kerületben pedig a Hofherr Albert-utca 29. alatt létesítenek új rendelőt. A XXI.kerület két új rendelőt kap: az Ady Endre utca 23. alatt és a Kormos László-téri kórházban. A XXII.kerületi dolgozók egészségügyi ellátásának javítására a Komáromi-ut 19. alatt építenek új körzeti rendelőt. / Etele- / Beross-
Az építkezések még ebben az évben befejeződnek és az új körzeti orvosi rendelőket szeptembertől kezdve fokozatosan adják át rendeltetésüknek. /III/

Megkezdtek a fagyasztó furásokat a földalatti gyorsvasút Blaha Lujza-téri munkahelyén

i Ta/B/B Tom K 4

A földalatti gyorsvasút Blaha Lujza-téri munkahelyén nemrég kezdték meg a fagyasztó furásokat. Ennek segítségével valóságos fagyköpeny védelme alatt építhetik majd a pajzskamrákat. A Blaha-Lujza-téri munkahely az első, ahol egyszerre alkalmazzák a földalatti építésnél a fagyasztós és légnomósos munkamódszert, mivel az itteni talaj a legnehezebb a földalatti

építkezés szempontjából. /MTI

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

2. kiadás 1952. június 21.

6 óra 05 perc

A dolgozók kívánságára több filmet ismét műsorukra tűznek a filmszínházak

M/Tr/B FT K 3+5

A dolgozók kívánságára, több, régebben már nagy sikert aratott filmet ismét műsorra tűznek a filmszínházak. A szavazatok alapján újból bemutatják a "Berlin eleste", a "Sztálingrádi csata", az "Eskü" című filmeket. Sokan szeretnék újból megnézni az "Aranycsillag lovagját", a "Egy igaz ember"-t, a "Nappalok és éjszakák"-at s a "Távol Moszkvától" című filmet. A dolgozók közül számosan kérték a "Vidám vásár", "Boldog nyár", "Civil szabály", "Déryné" és "Mánás Miška" című filmek bemutatását, igen sok szavazatot kaptak a "Tűzkereszttség", a "Különös házasság", az "Útközet békében" és a "Vadvizország" című új magyar filmek is. /MTI/

....

A HÉT KÖNYVEI

SZIKRA KÖNYVKIADÓ

k. ÁKV B FT K

kötve: füzve:

Erdősi Tibor: A vérvörös csütörtök. 1912 május 23. 112
/Magyar Munkásmozgalmi Intézet/

5.50 --

Ipatyev: Az Oroszországi Kommunista /bolsevik/ Párt
VIII. kongresszusa. 89.

2.50 --

IFJUSÁGI KÖNYVKIADÓ

Farkas Anna - Róna Emy: Öreg néne özikéje. /Verses mese.
Képeskönyv/ 18. Spirálkötésben

-- 25.--

Móra Ferenc: Mindennapi kenyérünk. Ifjúsági kiadás. 159

-- 10.--

Pirvezetők könyve. V.kötet. 136

6.-- --

MŰVELT NLP KÖNYVKIADÓ

Filogenov: Az új Kinában. 108

-- 20.--

Ognev: Élet az erdőben. 137

7.50 --

/MTI/

....

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

Kiadás

1952. június 21.

6 óra 10 perc

Balaton mellett üdülnek a legjobb középiskolai tanulók

Fd/B FT K 4

Idén nyáron ezer kiváló tanulmányi eredményt elért középiskolai tanulót részesít ingyenes üdültetésben népi demokráciánk. Az üdülés mindenki számára ingyenes, az oda- és visszautazás költségét is a közoktatásügyi minisztérium fedezi.

Az ország legjobb középiskolai tanulói a Balaton mellett Keszthelyen töltenek majd két hetet jól megérdemelt pihenésükből. Ezzel az üdüléssel jutalmazza meg a dolgozó nép állama azokat a tanulókat, akik az elmúlt év folyamán jó munkát végeztek. Keszthelyen sokoldalú szórakozási lehetőség várja a fiatalokat: vitorlázhatnak, csónakázhatnak, sportolhatnak, kirándulásokon ismerhetik meg a Balaton környékét, kiváló pedagógusok vezetésével és felügyeletével. /MTI/

Kispestül a XIX. kerület

/hm/B Tom K 4

Kispesten már az utolsó romos épületeket állítják helyre. A tanács ad át a tanács négy épületet az új lakóknak: nyolc kétszoba-konyhás komfortos lakással gazdagodik a XIX. kerület. Nyomban ezután megkezdik a legrosszabb romos lakás átépítését, ezekbe augusztus 30-án költözhetnek majd a lakók.

X X X

Augusztus 1-re elkészül Kispest negyedik körzeti orvosi rendelője a Hofherr Albert utcában. Ebben az évben már a második körzeti rendelő nyit meg a XIX. kerületi tanács a lakosság egészségvédelmét.

X X X

Hétfőn nyílt meg a kispesti határerdőben az "Ifjusági Liget", ahol a fiatalok maradtak a nyári tábora. A fiatalok, - több mint háromszáz - eltöltik napjaikat: sporttal, fürdéssel, kirándulással, cirkusz- és színház látogatással. A XIX. kerületi dolgozók gyermekei teljes ellátást kapnak az Ifjusági Ligetben a szülők kéréséhez mért kedvezményes hozzájárulási díj ellenében. Most építanak egy többszáz személyes fedett étkezőlugast, amely készült el a szabadtéri zuhanyozó s a tanács tervbe vette egy korcsolya csuszda létesítését is. /MTI/

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

4. kiadás

1952. június 21.

6 óra 15 perc

Ütemben készül az első két hazai gyártmányu exkavátor

Mu/Tr/B BS K 4 + 5

A Szállítóberendezések Gyárának dolgozói a magyar ipar egyik újabb büszkeségét, az első két hazai gyártmányu kanalas kotrógépet, "exkavátor"-t készítenek. A két gép nagy segítséget nyújt majd béke-
meink építésénél. A kanalaskotrógép egy nap alatt 80 ember munkáját végzi el s kezeléséhez mindössze két ember szükséges.

A gyár dolgozói a gépek elkészítéséhez szükséges öntvények hatvan százalékát a Ganz Vagon és a Rákosi Művek öntőitől már megkapták, így június 21-én reggel a darabolóműhelyben a hernyótalpak oldalkereteinek gyártását elkezdhetik és hozzáfoghatnak a sátorkeret lemezeléséhez / a lakatosok

A gyár dolgozói egyre gyorsabb ütemben végzik a két gép alkatrészeinek megmunkálását, hogy az első két hazai gyártmányu kanalaskotrógépet december helyett szeptember végéig elkészítsék. /MTI/

Kezdték a Sztálin Vasmű I-es nagyolvasztójához szükséges vasszerkezetek gyártását

SB/PE/B BS K 4 + 10

Június 21-én, több mint egy hónappal a tervezett idő előtt kezdték a Sztálin Vasmű I-es nagyolvasztójához szükséges vasszerkezetek gyártását a Vaskohászati Kemenceépítő Vállalat dolgozói. Legelőször a hat alsó főtartó oszlopszerkezetét készítik el. Ezután sorra kerül a középső, majd a felső főtartók gyártása is. A Sztálin Vasmű első nagyolvasztója és hozzá tartozó berendezések elkészítéséhez 252 vagonnyi különböző szerkezet szükséges. Ebből száz vagonnyit majd a Vaskohászati Kemenceépítő Vállalat dolgozói szállítanak.

Az alkatrészek gyártását a műszaki dolgozók nagyarányu előkészítő munkája előzte meg. A szerkesztési osztály tervezői és műszaki vezetői szovjet tapasztalatok alapján elkészítették az alsó főtartók leírásait. A vasszerkezeti gyár részleg műszaki vezetői nagy gondot fordítottak az anyag beszerzésére is. Szombathelyig annyi anyagot biztosítottak, hogy augusztus helyett már most hozzáfoghattak a munkához. A központi szakszervezet dolgozói szombaton vágták méretre az alkatrészekhez szükséges első lemezdarabokat. A vasszerkezeti lakatosok pedig rövidesen megkezdik a főtartók összeállítását. Az üzem dolgozói, akik példamutatóan vették ki részüket a diósgyőri óriáskohó építéséből, most elhatározták, hogy július végére elkészítik a hat alsó főtartót. /MTI/

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

5. kiadás

1952. június 21.

9 óra 50 perc

...zenőt asszonnyal több dolgozott a földeken a macsi "Néptanács" tszcs-
ben - mert elkészült az új napközi otthon

Vid KÁ/B Mi K Debrecen, június 20.

Kevés volt az arató tavaly a macsi "Néptanács" tszcs-ben. Hétig tartott az aratás, amikor az utoljárt vágták, sok szem elpergett. Idén nem akartak így járni. Napköziotthonot létesítettek, hogy az asszonyokat fokozottabban bevonhassák a munkába. Az egyik tanyaépületet talakították napközi-otthonná.

Június 5-én nyílt meg a napközi-otthon. Az első nap még csak hat gyermeket vittek be a tszcs tagjai. A második nap már tizet. Hétfőn reggel pedig már husznál is több kicsiny játszott az árnyas udvaron. Pénteken már tizenöt asszonnyal több dolgozott a földeken, mint előzőekben. A héten állandóan 10-15 olyan asszony járt ki a földekre, akiket a napközi létesítése előtt csak otthon lehetett látni. Csütörtökön tizennégy asszony dolgozott az újra vetett gyapot egyelésén. Kovács Gyuláné egymaga hatszázötven négyszöglet egyelt ki.

Az asszonyok jó munkájának az eredménye: minden növényápolási munkát idejében elvégeztek és a macsi "Néptanács" tszcs a hajdubölgényi tszcs-k versenyében a legutóbbi értékelés alkalmával a második helyre került. /MTI/

Népselnők értekezlete

Bc/Tr/Jné Ie

A Budapesti Városi Tanács és a megyei tanácsok végrehajtóbizottsági elnökeinek részvételével szombaton a belügyminisztériumban értekezletet tartottak, amelyen az 1952. évi begyűjtési feladatokat, valamint az aratással, csépléssel és az egyéb mezőgazdasági munkákkal kapcsolatos feladatokat tárgyalták meg.

Az értekezletet Varga András belügyminiszterhelyettes nyitotta meg, majd Nagy Imre begyűjtési miniszter ismertette az 1952. évi begyűjtési feladatokat.

/Folyt.köv./

Bemutató a jénai üvegek helyes használatáról

Bi/Bi/Jné Ie 3

Az utóbbi időben megnövekedett a jénai üveg-
edények iránt az érdeklődés. Ezért a Vas és Edénybolt június 23-23-ig
közömbemutatót rendez a Lenin körút 40/42 szám alatti fióküzletben
minden nap délelőtt 10-1 óráig, a Rákóczi-ut 30 szám alatti fiók-
üzletben pedig délután 2-5 óráig, ahol ismertetik a tűzálló jénai
üvegedények használatát. A közönség díjtalanul látogathatja a
bemutatót, ahol szakszorú felvilágosítást kap a különféle jénai
üvegedények használatáról. /MTI/

S

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1952 június 21

11 óra 15 perc

Megkezdődött az első Híradó és Konferencia

Dokumentumfilm Kongresszus

t Hbj/Jné/Hné FT Ie

A Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség rendezésében szombaton délelőtt a Művészeti Szövetségek Házában megkezdődött az I. Híradó és Dokumentumfilm Konferencia

A konferencián megjelentek: Révai József népművelési miniszter, Jánosi Ferenc, a népművelési miniszter első helyettese, Erdei Sándor népművelési miniszterhelyettes, Szántó Miklós, a népművelési minisztérium filmfőosztályának vezetője, Szilágyi Bea, a Magyar Színház- és Filmművészeti Szövetség titkára, Szergej Guszev Sztálin-díjas szovjet dokumentumfilmrendező, a magyar filmgyártás vezetői, a tudományos intézmények, az irók képviselői és számos a termelő munka hősei közül.

A konferenciát Homoki Nagy István Kossuth-díjas filmrendező nyitotta meg.

- A Magyar Híradó- és Dokumentumfilmgyár munkája közben foglalkozik ismeretterjesztéssel, riportokban és híradókban számol be a nagy és "kis" eseményekről, népszerűsíti a természet-tudományokat - mondotta többi között.

Ezután Erdei Sándor népművelési miniszterhelyettes mondott beszédet: "Beszámoló híradó- és dokumentumfilmgyártásunk helyzetéről és fejlődéséről" címmel. /Folyt.köv./

A Tudományos Akadémia és az Eötvös Loránd Tudományegyetem tudományos ülésének második napja

D/D/Hné FT Ie

A Magyar Tudományos Akadémia I. és II. osztálya és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Sztálin nyelv- és művelődéstudományi munkái megjelenésének második évfordulója alkalmából tudományos ülésszakot rendezett. Az ülésszak második napján, szombaton délelőtt Kassai Góza egyetemi tanár, P. D. "Rajevszkij" a Lenin Intézet igazgatója és L. N. Satyornyikova egyetemi tanár tartottak előadást. /Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 7. kiadás

1952 június 21

12 ora 30 perc

A DISz munka hirei

DISz-fiatalok az óbudai úttörőtáborban

i Si/FT/Hnó Gp Ie 4

A III. kerületi DISz-bizottság azt a "DISz megbízatást" adta a Timár utcai általános iskola VIII. osztályát elvégzett DISz-tagoknak, hogy segítsenek a nevelőknek a Kiscelli-utca^a úttörő tábor vezetésében. Az Úttörőház hatalmas parkjában 350 fiú és leány tölti szórakozással, sporttal a vakáció napjait, szakképzett oktatók felügyelete alatt.

A Timár utcai VIII-ikosok meséket olvasnak a legkisebbeknek, vezetik a III. - VII. osztályos fiúk és lányok úttörő-foglalkozásait. Magismertetik a városi tábor ifjú részvevőit a rádiótechnikával, a báb-, ténc- és képzőművészeti, irodalmi, vegytani, fa- és fémiparmunkáló szakkörök munkájával.

A 2400 kötetes úttörőkönyvtárat is a DISz-esek vezetik. Könyvankötöket szerveznek az úttörők között: nemrégiben beszélték meg Voinich "Bögöly" című könyvét, s most az "Egri csillagok" ankétjára szervezik a fiatal olvasóközönséget.

i Si/Tr/Hnó GP Ie 4

90 székesfehérvári érettségiző diák közül
30 tanári pályát választott

Péntekig zajlottak le az érettségi vizsgák a székesfehérvári József Attila gimnáziumban. A IV/b. osztály az évvégi 3.27 átlageredményről 3.4-re javított az érettségien. A másik két IV. osztály is jobbnak mutatkozott az érettségien, mint az évvégi vizsgákon. A negyedikesek közül heten kaptak "kitünő tanuló" jelvényt a közoktatási minisztertől.

A DISz-bizottság tagjai személyes példamutatással segítették az érettségire való felkészülést. Vizi Imre DISz-titkár - aki egyúttal az iskola legjobb számtanosa is - vezette annak a két-száz matematikai feladatnak a kidolgozását, amely az érettségien szerepelt. Habuda Miklósné iskolai és megyei DISz bizottsági tag, aki minden tárgyból ötösre állt, azonban matematikából egy árnnyalattal gyengébb volt, kidolgozta mind a 200 példát s az érettségien matematikából is ötösre felelt. A DISz bizottság jó munkájának is eredménye, hogy azok a negyedikesek, akik az évvégi vizsgán "jóra" állottak, az érettségien csaknem mindnyájan jeles minősítést szereztek, az "előgsős" osztályzatuk pedig csaknem kivétel nélkül közepes osztályzatot harcoltak ki.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 8. kiadás

1952 június 21

12 óra 40 perc

^A
/DISZ-munka hírei...1.folyt/ i Si/Tr/Hnó Gp Io

A József Attila gimnázium DISZ-szervezete az év eleje óta kemény küzdelmet folytat az egyetemi továbbtanulás érdekében. Minthogy eléinte igen kevesen vonzódtak a pedagógiai pályák felé, /a 90 érettségire készülő közül mindössze ötven-hatan/, a DISZ a tanári karral együtt elsősorban a tanári hivatás szépségéről és fontosságáról győzte meg a fiatalokat. Jó felvilágosító munkájuk eredményeképpen 30 érettségiett választotta elhivatásúul az ifjú nemzedék nevelését.

A DISZ oktatási munkája az Óra és Ékszerkereskedelmi Vállalatnál

i Si/Tr/Hnó Gp Io 4

A főváros legkülönbözőbb pontjain 1/2 7-kor fejezik be a munkát az Óra és Ékszerboltok dolgozói. Hétfőnként 12 DISZ fiatal indul el ilyenkor az Óra és Ékszerkereskedelmi Vállalat Központi kulturterme felé DISZ-oktatásra. Ott már várják őket a Központ fiataljai, akik öt órakor fejezik be munkájukat, s a csaknem kétórás várakozási időt azzal töltik, hogy közösen átisméltik a tanult anyagot, rendezik jegyzeteiket.

Husz fiatal néhány nap múlva vizsgázik a DISZ politikai iskolán tanultakból. Igen büszkék arra, hogy az oktatási év folyamán senki sem "morzsolódott le" soraikból. Valamennyien pártokivüliek még, azonban olyan fejlődést értek el a DISZ politikai iskola segítségével, hogy a jövő évi oktatást előkészítő bizottság többüket propagandistának jelölte s pártoktatásban való részvételre javasolta.

4.18 a Lenin Intézet vizsgátlaga pontokig

i Si/Tr/Hnó Gp Io 4 + 15

A Lenin Intézetben most folynak az első "lenini vizsgák".

Az Intézet DISZ bizottsága következetes harcot folytatott már a második félév eleje óta a vizsgák sikeréért. Felfigyeltek április elején az egyik munkásfiatal: Gonda Lajos II. éves hallgató kezdeményezésére, aki azt a célt tűzte maga elé, hogy még a vizsgaszünetig átismélti az egész anyagot s ezért az új anyag megtanulása mellett minden nap ismételi is. A DISZ-bizottság elterjesztette Gonda Lajos munkamódszerét az egész egyetemen s rövid időn belül a Lenin Intézet valamennyi hallgatója "Gonda-módszerrel" készült a vizsgákra. Gonda Lajos, a VI. elonit végzett munkásfiatal azért a orgalmas, kitartó munkájának gyümölcseként minden tárgyból ötösre vizsgázott.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás

1952 június 21

12 óra 45 perc

/A DISz munka hirei...2.folyt/ i Si/Tr, Hné Gp Ie

Péntekig 4.18 volt a Lenin Intézet hallgatóinak vizsgátlaga.

Az I. - II. évfolyamon és a III. éves orosz-szakon néhány nappal ezelőtt zárultak le az orosz vizsgák. A 4.38-as vizsgaeredmény megmutatta, hogy az Intézet hallgatói egész éven át rendszeresen, nagy gondal és szeretettel foglalkoztak az orosz nyelvvel. Az I. és II. évfolyam elért eredménye súlyos csapás az ellenségre, amely azt hajtogatta, hogy a munkás és parasztfiataloknak "tul nehéz" megtanulni az orosz nyelvet. /MTI/

Kora reggel Buda legnagyobb piacain

i Ró/hm/Hné K

Szombaton hajnalban a Széna-téri piacra, Buda legnagyobb piacára 50 százalékkal több zöldség, gyümölcs, tejtermék és baromfi érkezett, mint előző nap. A Gyümölcs-Zöldség Kiskereskedelmi Vállalat kilenc árudája, a PEKER nyolc üzlete, négy földművesszövetkezeti elárusítóhely, négy HUS-KÖZERT, egy nagy OFERT és a pátyi "Petőfi" tsz elárusítóhelyén krumpli, zöldborsó, gyümölcs "hegyek" közt hullámoz a vásárlóközönség. A pátyi "Petőfi" tsz méri legolcsóbban a harmatos zöldborsót: 2.60 forintért kilóját. A földművesszövetkezeteknél különösen az üveggyögyöt vásárolják legtöbben, itt 3 forinttal olcsóbban kapható, mint az /.../. A tegnap megnyitott OFERT ma nyolcezer forint értékű áruval kezdte meg a napot. Nyolc óráig több mint ezer forint értékű zöldség, gyümölcs kelt el.

A Fehérvári-uti piacon

A XI. kerület, Fehérvári-uti piacán is nagy árubőség, tisztaság fogadta a dolgozókat. Ide 70 százalékkal több gyümölcs- és zöldségféle érkezett, mint más napokon. A piac két földművesszövetkezete közül a mezőfalvi bonyolítja le a legnagyobb forgalmat. Fél kilenc tájt már a második szállítmányt várják, mert az első csaknem elfogyott.

/Egyénileg gazdálkodóknál

Budafokon

a XXII. kerület Verseny utcai piacáról is telt kosarakkal távoztak a vásárlók. Kilenc óráig közel tíz mázsa gyümölcs- és zöldségféle cserélt gazdát a Gyümölcs- és Zöldség Kiskereskedelmi Vállalat nagy üzletében. /Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 10. kiadás

1952 június 21

12 óra 50 perc

/Kora reggel....folyt/ i Ro/hm/Hné K

A XXII. kerületi "Vörös Csillag" tzsos elárusítóhelyén is kifogyóban van az áru. Az/... ma többszáz naposcsibét, rántani való csirkét, rengeteg zöldségfélét, gyümölcsöt, tejterméket hoztak fel. A naposcsibét 2-3 forintért kínálják. Kosárszámba adják el a mélnát, cseresznyét, meggyet is. Kilenc óra után már több östermelő megoldottan készül hazafelé, mert minden áruját eladta már./MTI/
/Egyénileg gazdálkodók

A magyar dolgozók levelek százaiban fejezik ki tiltakozásukat Jacques Duclos fogvatartása ellen

i D/He/Hné FT K 4

A magyar dolgozók továbbra is levelek, táviratok százaival fejezik ki felháborodott tiltakozásukat Jacques Duclos és a többi francia hazafi fogvatartása ellen s kifejezésre juttatják szolidaritásukat a bebörtönzött francia hazafiakkal.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége

nevében Cséck István díszelnök, Bernáth Aurél elnök és Tar István titkár a következő levelet intézte Jacques Ducloshoz:

"Kedves Duclos elvtárs! Mi, magyar képzőművészek és iparművészek felháborodva hallottuk az Ön letartóztatásának és a francia nép szabadsága ellen elkövetett merényletsorozatnak hírt. Szilárdan meg vagyunk győződve arról, hogy az Ön szabadságszerető népet nem lehet megfélemlíteni, gyarmati sorba kényszeríteni. A harc kemény óráiban forró üdvözlőtűnket küldjük Önnek és a hős francia népnek. A felszabadult Magyarország népe az Önök barátja és szövetségese abban a harcban, melyet a háborúra spekuláló imperializmus ellen vívnak. Növelje az Önök ellenállásának erejét az a tudat, hogy a Szovjetunió vezetése vel a népi demokráciák s az egész 800 milliós békétábor együtt harcol Önökkel a közös ellenség, az imperializmus ellen.

Kedves Duclos elvtárs! Az amerikai imperialisták zsoldosai ma még megfoszthatják Önt - törvénytelenül - szabadságától, de nem foszthatják meg a népek millióinak szeretetétől, akik a béke és szabadság egyik legjobb harcosát tisztelik Önben s akik együtt küzdenek Önrel és a francia néppel a tartós békéért és a szabadságért!"
/Folyt.köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 11. kiadás

1952 június 21

13

óra 2.17 perc

/A magyar dolgozók levelek....folyt/ i D/He/Hnó FT K

A nyomda és papíripari műszaki konferencia

részvevői a CGT-hez intézett táviratukban fejezték ki szolidaritásukat a francia dolgozókkal. "Mellettetek állunk az ujjászülető fasizmus elleni harcokban - mondja a többi között a távirat :
- Tapasztalatból tudjuk, hogy a háborús uszítók, mint annakidején Hitler is, - az antikommunizmus jelszava alatt az egész nép ellen folytatják irtóhadjáratukat. De tudjuk azt is, hogy a hitleri módszerek alkalmazására a Hitlerék sorsa vár. Elvtársak! Ne hátráljatok egy lépést sem a békéért, szabadságotokért vívott küzdelemben. Van erőtök ahhoz, hogy megakadályozzátok a fasizmus uralomrajutását. Mi, a nyomdákban és papíriparban dolgozó magyar fizikai munkások, művezetők, technikusok és mérnökök békeharcunk fokozásával, a szocializmus gyorsabb építésével támogatjuk harcotokat".

Az Ikarus Karosszéria és Járműgyár dolgozói

levélben tiltakoztak Jacques Duclos törvénytelen fogvatartása ellen. Levelükben megírják, úgy támogatják a francia munkásosztályt, hogy fokozott erővel állnak helyt a termelés frontján. "Üzenünk dolgozói minden :
hét csütörtökön Duclos műszakot tartanak - írják levelükben.
- Tudjuk, hogy az imperialistákat nem lehet szép szavakkal vagy könyörgéssel jobb belátásra bírni, csak a népek ereje és összefogása kényszerítheti őket meghátrálásra." /MTI/

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének harmadik közgyűlése

§ TP Hnó 1c

Szombat reggel 25 tudományos egyesület közel 30.000 tagjának képviselőiben több mint ezer küldött és meghívott jött össze az építők szakszervezete székházának nagyteremében a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége harmadik közgyűlésére.

A közgyűlésen megjelentek: Gerő Ernő államminiszter, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a párt Központi Vezetőségének több tagja, gazdasági és tudományos életünk számos vezetője, kiváló sztahanovisták, valamint több, Magyarországon tartózkodó szovjet professzor és szakember./Folyt.köv./

5

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 12. kiadás

1952 június 21

13 óra 25 perc

/A Műszaki és Természettudományi Egyesületek...1.folyt/§ Tű Hó Ie

A közgyűlés diszelnökévé választották a magyar nép szeretett vezérét, Rákosi Mátyást.

Hevesi Gyula, a Magyar Tudományos Akadémia műszaki tudományos osztályának titkára, az Akadémia levelező tagja mondott elnöki megnyitót, majd Osztrovszky György, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese, a MTESz elnöke tartotta meg vitaindító előadását "A műszaki értelmiség és tudományos egyesületeink munkája és feladatai öt éves tervünkben" címmel.

Osztrovszky György bevezetőben az ipari termelés és a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén az utóbbi években elért eredményeinkről szőtt, majd a tudományos kutatás fejlődésével foglalkozott. Elmondotta, hogy a MTESz második közgyűlése óta eltelt két év alatt olyan korszerűen felszerelt kutatóintézetek kezdtek meg munkájukat, mint a Vasipari és Fémipari Kutatóintézet, a Magyar Ásványolaj és Földgázkisérleteti Intézet, a Nehézipari Kutatóintézet, a Távközlési Kutatóintézet, stb. Ezután a MTESz keretén belül működő tudományos egyesületek munkájáról számolt be. Elmondotta, hogy a Bányászati és Kohászati Egyesület keretében dolgozó csapágy-bronz-bizottság munkájának eredménye eddig közel 20 millió forint megtakarítás. A bizottság tagjai munkájuk elismeréseképpen jelentős ösztönző jutalomban részesülnek. Hasonló eredményes munkát végeztek a tudományos egyesületek a fa-, vas-, cement-, gépkocsis- és vasúti üzemanyagtakarékosság területén. A hazai nyersanyagbázis kiszélesítésével kapcsolatban Osztrovszky György megállapította, hogy az egyesületeknek ezen a téren, - bár jelentős eredményeket értek el - nagymértékben kell tevékenységüket fokozni. Osztrovszky György ezután arról a hatalmas segítségéről beszélt, amelyet a szovjet tapasztalatok átvétele, a szovjet szakirodalom tanulmányozása jelentett műszaki dolgozóink számára, majd a tudományos egyesületek feladatairól szőtt. Hangsúlyozta, hogy az egyesületeknek behatáran kell foglalkozniuk az önköltségesökkentés és a minőség kérdésével, a nagy fizikai erőt igénylő munkák gépesítésének problémájával, valamint az automatizálási feladatokkal s mindehhez bátrabban és sokoldalubbán kell alkalmazni az új technológiát.

- Éppen az új technika minél gyorsabb és szélesebb körben történő bevezetése és elsajátítása szempontjából van nagy jelentősége műszaki továbbképzésünk és ezen belül különösen mérnöktovábbképzésünk fellendülésének, - folytatta - amely a MTESz elmúlt évi munkájának egyik legpozitívabb eredménye. /Folyt.köv. §

5

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1952 június 21

13 óra 20 perc

Időjárásjelentés

& Hnó/Hnó Ic A Meteorológiai Intézet jelenti június 21-én, szombaton délben:

Az Atlanti Oceánról érkező hűvös tengeri légtömegek Nyugat- és Közép-Európa elárasztása után már betörték a Szovjetunióba is, viszont Dél-Kelet-Európában igen erős a felmelegedés, helyenként elérte a 35 fokot.

Hazánkban pénteken napközben a hőmérséklet az északnyugati megyékben 21-23, délkeleten 29-30 fokig emelkedett. Különösen az északkeleti megyékben sokfelé volt zivatar: Tiszabecsen 18, Kisvárdán 17, Tarcalon 13, Tokajban 12 mm esőt mértek. Kisvárdán, Tiszabecsen, Tokajban és Csengeren jég is hullott.

Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 2.5 fokkal, a légnyomás napi középértéke 1 mm-rel magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten szombaton 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik.

Várható időjárás vasárnap estig: Felhőátvonulások, többfelé záporosó, esetleg zivatar. Időnként élénk északnyugati-nyugati szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek az ország területére vasárnap/egyel 13-16, délben 23-26 fok között./MTI/

T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 14. kiadás

1952 június 21

13 óra 55 perc

/A Műszaki Természettudományi Egyesületek..2.folyt/ TP § Hó Ic

Az öt éves terv során egyik legfontosabb feladatunk, hogy a kapitalistáktól átvett és az általunk épített új üzemeket egy... a legkorábbi szerűbb szocialista üzemszervezéssel tegyük képessé a rájuk háruló feladatok megoldására. Műszaki értelmiségünk nagyrésze szívesen foglalkozik a műszaki szervezés kérdéseivel, felismeri a termelőeszközök közös tulajdonából, a tervezésgazdaságból eredő üzemszervezési előnyöket és élni is kíván azokkal. Szaklapjaink számos értékes cikke, ankétjaink, előadásaink, zafink, sok műszaki értelmiségi üzemi és hivatali munkaköre mind-mind erről tanuskodnak - mondotta.

Osztrovszky György befejezősül a tudományos egyesületek feladatait vázolta. /Folyt. köv./

/A Tudományos Akadémia...1.folyt/ § PE Gp

Kassai Géza: "Sztálin: Marxizmus és a nyelvtudomány" című munkájának jelentősége a párttörténet oktatása szempontjából" című előadásában a többi között ezeket mondotta:

- Abban a korszakban élünk, amikor minden ut a kommunizmushoz vezet. Az élet napirendre tüzte azokat a kérdéseket, amelyek a kapitalizmus pusztulásával és a szocializmus győzelmével kapcsolatosak. A második világháború után újabb államok szakadtak ki az imperializmus testéből. Kétségtelen, hogy újabb és újabb államok esnek majd ki az imperializmus rendszeréből és csatlakoznak a szocializmus táborához. Olyan helyzet jött létre, amikor történelmileg rövid idő alatt reális lehetőséggé válik a szocializmus győzelme az egész világon.

- Mindezt is jelenti, hogy napirenden áll számos olyan elméleti és gyakorlati kérdés, amely az egész emberiség további fejlődése szempontjából döntő jelentőségű.

- Sztálin elvtárs nyelvtudományi munkái roppant jelentősége mindenekelött az, hogy bennük - ugyanakkor, amikor a nyelvtudományt a marxizmus-leninizmus alapjaira helyezik - olyan iránytadó elveket fejt ki, amelyek az új nemzetközi helyzetben új távlatokat nyitnak. Olyan problémákat old meg, amelyek a történelmi fejlődés újabb tapasztalatai alapján - a Szovjetunió, a népi demokratikus államok és a többi ország fejlődésének tapasztalatai alapján - gazdagítják, jelentékenyen előreviszik a társadalmi fejlődés törvényszerűségeiről szóló marxi-lenini tanításokat.

K

/folyt. köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 15.kiadás

1952. június 21.

11 óra 20 perc

/A Tudományos Akadémia. . . 2.folyt./ § FE Gp

Olyan újabb fegyvert adnak a dolgozóknak a Szovjetunióban, a népi demokratikus országokban és a kapitalista országokban, amely fegyverrel még eredményesebben vívhatják meg harcukat a kommunizmusért a Szovjetunióban, a szocializmusért a népi demokratikus országokban, a kapitalizmus megdöntéséért a tőkés országokban.

Hné

- A marxizmus-leninizmus továbbfejlesztése Sztálin elvtárs nyelv-^{nyelvtudományi} munkáiban - és elsősorban a történelmi materializmusnak az alap és felépítményéről szóló kérdésében - szinte felmerhetetlen jelentőségű a társadalmi tudományok, s mindenekelőtt a marxizmus-leninizmus alapjai elsajátítása és oktatása szempontjából.

Kassai Géza idézte Sztálin elvtárs meghatározását:

"Az alap: a társadalom gazdasági rendje, a társadalom fejlődésének adott szakaszában. A felépítmény: a társadalom politikai, jogi, vallási, művészeti és filozófiai nézetei és ezeknek megfelelő politika, jogi és egyéb intézmények. az

. Minden alapnak megvan a saját, neki megfelelő felépítménye.... Ha megváltozik és megszűnik az alap, akkor nyomában megváltozik és megszűnik a felépítménye. Ha új alap jön létre, nyomában létrejön a neki megfelelő felépítmény." /Sztálin: Marxizmus és nyelv-tudomány 6. oldal./

"A felépítmény annak az egy korszaknak a terméke, amelynek az adott gazdasági alap él és működik. Éppen ezért a felépítmény rövidéletű, megszűnik és eltűnik az adott alap megszűnésével és eltűnésével." /u.o. 9. oldal./

/folytán

A továbbiakban megállapította, hogy Sztálin elvtárs hangsúlyozza az alap és a felépítmény történeti, átmeneti jellegét és pontosan meghatározza az alap és a felépítmény egymáshoz való viszonyát.

Csak ha ezt állandóan szem előtt tartjuk, értethetjük meg a szocializmusnak a kapitalizmus feletti rohamosan és állandóan növekvő fölényét; azt, hogy a Szovjetunió rohamos és állandó gazdasági növekedésének is - a szocializmus gazdasági alapja, illetőleg a szocializmus alapjait lerakó népi demokratikus gazdasági rendszer a forrása, oka: - a kapitalizmus gazdasági alapja az oka.

Öváltásának pedig a kapitalizmus

/Folyt.köv./

+ most már a népi demokratikus országok állandó gazdasági növekedésének

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 16. kiadás

1952 június 21

14 óra 30 perc

/A Tudományos Akadémia...3.folyt/ § Hné Gp

La rend jellege iránt. Ellenkezôleg miután létrejött, hatalmas

Felmérhetetlen továbbá annak a sztálini tételnek a jelentôsége, hogy a felépítmény szolgálja azt az alapot, amely létrehozta. "A felépítményt az alap hozza létre - írja Sztálin elvtárs - ez azonban egyáltalán nem azt jelenti, hogy a felépítmény csupán visszatükrözi az alapot, hogy passzív, semleges, közömbös magatartást tanusít alapjának sorsa iránt, az osztályok sorsa /cselekvô erôvé válik... Az alap éppen ezért hozza létre a felépítményt, hogy ez szolgálatára legyen." /u.o.7.oldal./

Ezzel Sztálin elvtárs válaszol arra a rendkívül fontos kérdésre is, hogy kit szolgál a felépítmény, kit szolgálnak a társadalmi, politikai, jogi, stb. nézetei és ezeknek a megfelelô intézményei. A kapitalista társadalomban az alap a kapitalista társadalom gazdasági rendje. Tehát: az a felépítmény, amelyet a kapitalista alap hozott létre. a kapitalista társadalmat

, vagyis a termelési eszközök magántulajdonán, a kiszármányoláson alapuló gazdasági rendet védelmezi. Vagyis: a társadalom fejlődésének kapitalista szakaszában a felépítmény nem a társadalom minden osztályának szolgálatára áll - mint azt a jobboldali szociáldemokraták elhárítani szeretnék, - hanem az uralkodó kapitalista osztályt szolgálja, és pedig a uralkodó osztállyal ellenséges osztály: a proletáriátus, valamint a többi dolgozó rovására.

A mondottakból Kassai Géza oktatásunk számára három következtetést vont le. Az egyik: a termelô erôk fejlődése az imperialista országokban rohamos mértékű a szocializmusra való átmenetre. A gazdasági rendszer, vagyis a gazdasági alap mégis kapitalista, mert a termelô eszközök a tőkés kezében vannak. Vagyis a szocializmusra való átváltásnak előfeltétele a kapitalista rend megsemmisítése. Ugyanakkor a haladó hagyományok szempontjából nagyon fontos - hogy a kapitalista - /és általában a régi/ gazdasági alap megsemmisítésével elpusztul ugyan a régi felépítmény is, de az új, a haladó, amit a régi társadalmi rendek létrehoztak, megmarad, sôt az új társadalmi rendben kezd csak igazán kibontakozni. Az új felépítményhez tartozó eszmék nem a semmiből lettek, hanem abból a haladó örökségből, melyet az emberiség évszázadokon át alkotott és reánk hagyott. A szocialista felépítménynek hatalmas ereje abban is rejlik, hogy értékesíti mindezt. Maga a marxizmus az emberiség felhalmozott valódi tudásának, tapasztalatainak összességéből jött létre. A kommunisták éppen ezért egyedüli jogos örökösei, egyenes folytatói mindannak, amit az emberiség kulturája létrehozott. Ezért mondhatta Rákosi elvtárs az MDP II. Kongresszusán a magyar kommunistákról, a Magyar Népköztársaságról: "Mi jogos örökösei, egyenes folytatói vagyunk mindannak, ami ezer éve történelmünkben haladó, életképes és jövőbe mutató." /Folyt.köv./

B 17. kiadás

1952 június 21

14 óra 55 perc

/A Tudományos Akadémia...4.folyt/ § Hné Gp

A másik következtetés: A felépítmény nem egy csapásra születik meg vagy szűnik meg. Elemei létrejönnek már a régi társadalmi rendben. A már pusztulásra érett gazdasági alaphoz felépítmény - alapjának, tehát pusztulásra érett uralkodó osztálynak szolgálatában - elkeseredett harcot vív az új eszmék ellen. És - a kapitalista felépítmény akkor sem szűnik meg egy csapásra, amikor a proletáriátus már kivívta hatalmát.

A harmadik, ezzel kapcsolatos, ma a népi demokratikus országokban nagyon időszerű következtetés: a kapitalista alap szétzúzása után, a szocializmushoz való átmenet szakaszában a nép-gazdaság nem egyszerre válik szocialistává. A növekvő, majd döntő szocialista szektoron kívül a szocializmus győzelméig még van más-fajta gazdasági szektor is és a gazdasági, politikai és ideológiai osztályharc a szocialista forradalom győzelme után sem szűnik meg, sőt élesedik is a kapitalista környezet körülményei között. Csak a szocializmus győzelmekor, vagyis amikor a faluban is a szocialista gazdaság győzött, jön létre a szocialista gazdasági alap és még ezután is áll a harc a már szocialista országokban is a kapitalizmus csökevényei ellen, melyeket a kapitalista környezet táplál és éleszt.

Kassai Géza a továbbiakban kifejtette, hogy a proletáriátus politikai nézetei és szervezeti nem szerves részei a kapitalista társadalom felépítményének, hanem csak elemei, az új, a kapitalizmus megdöntése után keletkező felépítménynek.

Idézte a SZUK /b/ P elméleti folyóiratának a "Bolsevik"-nek 1952. évi 9. számát: "Az előző történelmi fejlődéstől eltérően a kapitalizmusból a szocializmushoz való átmenetnél az új gazdasági alap nem jön létre a régi rend alatt és a proletáriátus, amely a kapitalista társadalom körülményei között elnyomott osztály, a társadalomban csak az új felépítmény elemeit hozhatja létre. A szocialista társadalom alapja is, a felépítménye is csak a szocialista forradalom, a szocialista építés eredményeképpen jön létre és alakul ki és pedig úgy, hogy a szocialista társadalom gazdasága, az elmúlt történelemtől eltérően a proletáriátus diktatúrája, a szocialista állam tudatos ellenőrzése alatt és beavatkozásával alakul ki."
/U.o. 72.old./

Ebből a marxizmus-leninizmus oktatása számára azt a fontos következtetést kell levonnunk, hogy az ideológiai harcnak mindig is nagy volt a jelentősége, de ebben a nemzetközi helyzetben,

K

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 18. kiadás

1952 június 21

15 óra. 20 perc

/A Tudományos Akadémia...5.folyt/ § Hnó Gp

amikor a történelem az egész kapitalizmus pusztulását tűzte napi-
rendre, még nagyobb a haladó eszmék harcának jelentősége, de ugyan-
akkor a burzsoázia még elkeseredettebben veti harcba az ideológiai
befolyás minden eszközét is, hogy elodázza halálát.

Sztálin elvtárs nyelvtudományról szóló munkái tehát
külön kötelezik a Párttörténet előadóit arra, hogy megértsék a hall-
gatókkal: a tőkés és "gynökeik minden eszközzel harcolnak minden

eszme ellen, amely az imperializmus érdekei ellen irányul, sőt
minden olyan eszme ellen is, amely nem az imperializmus érdekeit
szolgálja.

Nem nehéz megérteni, hogy a békéért folyó nemzetközi
harcban mekkora a felépítményhez tartozó tényezők jelentősége. Nyil-
vánvaló, hogy az imperialisták háborus : előkészületeiben a ka-
pitalista állam reakciós szerepe igen jelentékeny és mind nagyobb.
Az imperialisták agresszív külpolitikájukat és a dolgozók elleni
reakciós belpolitikájukat, az imperialista országok fasizálását ál-
lami gépezetükkel valósítják meg. Az imperialisták ^{nak} azonban ugyan-
akkor szükségük van a tömegek fokozottabb ideológiai befolyására is.
A tőkésosztály csak erőszakkal, még ha hatalmas állami gépezet áll
is rendelkezésre, nem tudja uralmát fenntartani. Szüksége van a töme-
gek félrevezetésére szolgáló nézetekre, "elméletekre" - ezeket első-
sorban az áruló szocialisták szállítják - a vallásra, olyan irodalom-
ra, művészetre, stb. , amely az imperializmus érdekeit szolgálja.

Ha ezt tartjuk szem előtt, még súlyosabban hangzanak
Sztálin elvtárs szavai: " béke fennmarad, és tartós lesz, ha a népek
közükbe veszik a béke megőrzésének ügyét és végig kitartanak mellet-
te. A háború elkerülhetetlenné válhat, ha a háborus ^{USA} ~~USA~~ ^{USA} ~~USA~~
sikerül hazugságaikkal a néptömegeket, ^{megőrzésük} és új
világháborúba sodorni őket,

behálóznik

Ezért a széleskörű békekampánynak - amely eszköz a
háborus gyújtogatók bűnös mesterkedéseinek leleplezésére - na első-
rendű a jelentősége." /Sztálin: A békéért 93. oldal./

Nem szorul bizonyításra, hogy a sztálini feladat
megoldásánál mekkora a jelentősége a Szovjetunióknak, mint a szocia-
lizmus hatalmas államának, a népi demokratikus államoknak, a Német

K

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 19. kiadás

1952 június 21

15 óra 10 perc

/A Tudományos Akadémia...6.folyt/ § Hú Gp

Demokratikus Köztársaságnak, a kommunista pártoknak a kapitalista országokban és a gyarmatokban és a hatalmas nemzetközi békemozgalmat tápláló eszméinek.

Sztálin elvtárs tanítása a felépítményről az eszmék és a nekik megfelelő intézmények, elsősorban az állam szerepéről, pontos utmutató az egész haladó emberiség számára: fokozni kell a harcot a kapitalista államhatalom ellen; erősíteni kell a szocialista államot. /Folyt.köv./

A begyűjtési minisztérium jelentése

k BgyM § Hú Mi K

Egyre élénkebben folyik a verseny a félévi terv határidő előtti teljesítésért. Az elmúlt héten a legjobb eredményt Hajdu megye érte el. Hizottsertésből 4.3, tejából 5.-, baromfiból 10.8, tejből 3.- százalékkal növelte begyűjtési eredményét. A második legjobb eredményt elért megye a héten Győr megye volt, amely sertésből 5.9, tejából 3.9, baromfiból 6.6, tejből 3.6 százalékkal emelte eredményét. A harmadik legjobban teljesítő megye a héten Veszprém volt, hizottsertésből 6.3, tejából 3.5, baromfiból 5.2, tejből 4.2 százalékos emelkedéssel.

A legrosszabb a heti begyűjtési eredménye Bács és Fejér megyének. Fejér megye elhanyagolta a héten a begyűjtést és ennek következtében sertésből 3.2, tejából 3.2, baromfiból 4.7, tejből 3.3 százalékkal növelte csupán a begyűjtött termények mennyiségét.

Jó eredményt ért el a baromfibeigyűjtésben Komárom megye. Egy hét alatt 15.3 százalékkal növelte a begyűjtött baromfimenyiséget. A megye azonban ugyanakkor elhanyagolta a sertésbegyűjtést.

A * heti begyűjtési eredmények alapján a megyék rangsorában több változás történt. Hajdu megye a 13. helyről a 11-re, Veszprém a 8. helyről a 7-re, Tolna a 9-ről a 8-ikra, Komárom a 15-ről a 13 helyre került, míg Fejér megye a 11. helyről a 14-re, Borsod a 14-ről a 15-re, Szolnok a 7. helyről a 9-re esett vissza. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20. kiadás

1952 június 21

15 óra 30 perc

/A begyűjtési minisztérium jelentése..1.folyt/ k BgyM § Hné Mi K

A megyék versenyének állása az összesített értékelés alapján:

1./ Szabolcs, 2. Békés, 3. Heves, 4. Győr, 5. Csongrád, 6. Vas, 7. Veszprém, 8. Tolna, 9. Szolnok, 10. Pest, 11. Hajdu, 12. Baranya, 13. Komárom, 14. Fejér, 15. Borsod, 16. Zala, 17. Somogy, 18. Nógrád, 19. Bács megye.

A megyék versenyének állása a félévi tervhez viszonyítva:

Hizottsértés: 1. Heves, 2. Szabolcs, 3. Békés, 4. Hajdu, 5. Pest, 6. Vas, 7. Győr, 8. Csongrád, 9. Veszprém, 10. Komárom, 11. Fejér, 12. Szolnok, 13. Tolna, 14. Baranya, 15. Nógrád, 16. Borsod, 17. Zala, 18. Bács, 19. Somogy megye.

Tojás: 1. Békés, 2. Győr, 3. Csongrád, 4. Zala, 5. Somogy, 6. Szolnok, 7. Vas, 8. Veszprém, 9. Szabolcs, 10. Heves, 11. Nógrád, 12. Tolna, 13. Borsod, 14. Komárom, 15. Fejér, 16. Baranya, 17. Hajdu, 18. Pest, 19. Bács megye.

Baromfi: 1. Békés, 2. Szabolcs, 3. Somogy, 4. Szolnok, 5. Tolna, 6. Heves, 7. Csongrád, 8. Zala, 9. Komárom, 10. Győr, 11. Hajdu, 12. Nógrád, 13. Borsod, 14. Baranya, 15. Pest, 16. Veszprém, 17. Fejér, 18. Vas, 19. Bács megye.

Tojás: 1. Szabolcs, 2. Borsod, 3. Fejér, 4. Veszprém, 5. Csongrád, 6. Győr, 7. Szolnok, 8. Tolna, 9. Heves, 10. Pest, 11. Vas, 12. Zala, 13. Komárom, 14. Nógrád, 15. Békés, 16. Somogy, 17. Baranya, 18. Hajdu, 19. Bács megye.

A járásek versenyében továbbra is a mátészalkai járás vezet. A második az orosházi, 3. a hatvani, 4. az egri, 5. a gyöngyösi, 6. a gödöllői, 7. a jászapáti, 8. a soproni, 9. a zalaszentgróti, 10. a szekszárdi járás.

Az elmúlt héten a legnagyobb emelkedést a bácsalmási járás érte el. Hizottsértésbeadását 37 százalékkal növelte, ugyanekkor elérte baromfi és tojásbeadásban is a félévi terv teljesítését. Jól dolgozott a ricsei járás is, 10.3 százalékkal emelte a begyűjtött hizottsértések mennyiségét. A balassagyarmati járás 7.3 százalékkal növelte hizottsértés begyűjtési eredményét. A járás azonban lemaradt a baromfi- és tojásbegyűjtésben.

K

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1952 június 21

15 óra 35 perc

/A begyűjtési minisztérium jelentése...2.folyt/ k Egm § Hó Mi K

A gödöllői járás 8.5 százalékos emelkedést ért el a hizottsertés beadásában és már csak néhány százalék választja a félévi tervének teljesítésétől. A jászabáti járás is teljesítette ezen a héten félévi tervét hizottsertésből, tojásból és baromfiból. Ha a tejbeadást növeli, rövidesen azok közé a járások közé kerül, amelyek félévi tervüket már teljes egészében teljesítették.

Legrosszabb járások: a zirci, kecskeméti, letenyei, gyomai és polgári.

A legjobb tíz község: 1. Győrtelek, 2. Alsógöd, 3. Gyálárét, 4. Kerecsend, 5. Tiszakécske, 6. Benczurfalva, 7. Mistapolca, 8. Földes, 9. Orményes, 10. Vértessomló.

Ezen a héten kiemelkedően jó munkát végzett a szabadforgalomból kizárt Csév község. Egy hét alatt 26.3 százalékkal emelte hizottsertés, 48.1 százalékkal a baromfi és 15.6 százalékkal tojásbeadási eredményét. A községben a kizárás óta megjavult az állami fegyelem. A tanács a hátralékosokkal szemben alkalmazta a beadási kötelezettség-felemlések és kártérítések kivetését. Csév község jó példát mutatott a szabadforgalomból kizárt többi községnek. Bebizonyította, hogy a begyűjtési tervek határidőre való teljesítésére minden községben megvan a lehetőség. Vöckönd község 40 százalékkal emelte hizottsertés-begyűjtési eredményét és ezzel féléves tervét hizottsertésből 220 százalékra teljesítette. Szabadkigyós is 25 százalékkal emelte hizottsertés-beadását ezen a héten. Ságvár 15, Várong 13 százalékos emelkedést ért el a hizottsertés begyűjtésben. Sűrűmizdó 50 Tiszapalkonya 26.5, Tiszaszentimre 17 százalékkal emelte egy hét alatt baromfibeadását.

A legjobban teljesítő tsz-ek, illetve tszes-k: Dunakiliti "Felszabadulás", banai "Buzakalász", barcsi "Vörös Csillag", tompai "Szabadság", nagybánhegyesi "Zalka Mátó", földesi "II. Kongresszus", győrteleki "Dózsa", gyöngyöshalászi "Kossuth", Valamennyien jóval túlteljesítették féléves tervüket. A gyöngyöshalászi "Kossuth" sertésbeadási tervét 453, a földesi "II. Kongresszus" 400, a nagybánhegyesi "Zalka Mátó" 230 százalékra teljesítette.

/MTI/

/A Tudományos Akadémia...7.folyt/ t FT/Jnó/Hnó Gy

L. N. Satyernyikova egyetemi tanár tartott ezután előadást "A nyelvfejlődés belső törvényeinek kérdéséről" címmel. Elmondotta, hogy a nyelvfejlődés belső törvényeinek kérdését J. V. Sztálin "Marxizmus és nyelvtudomány" című művében veti fel. A nyelvfejlődés belső törvényein azok, amelyek csak a nyelv számára sajátos törvényeket kell érteni, melyek annak fejlődését irányítják. A nyelv tudományos tanulmányozása szempontjából feltétlenül szükséges arra, hogy megértsük azokat az alaptörvényszerűségeket, amelyek a nyelv fejlődését szabályozzák.

- Sztálin a nyelvészetre vonatkozó munkáiban kifejti a nyelv fejlődésének ezeket az általános törvényszerűségeit. Az első ilyen törvény: a nyelvfejlődés függése az adott nép történetétől. Marr nagyon sokat írt a nyelvkomplex tanulmányozásának szükségességéről, arról, hogy a nyelv tanulmányozása során igénybe kell venni az archeologiai, antropologiai, történeti adatokat. A valóságban azonban Marr nem nagyon törődött a nyelvet beszélő nép konkrét történetével. Sztálin megdönti Marr tudományellenes elgondolásait és megállapítja: "A társadalmon kívül nincs nyelv. Ezért a nyelvet és fejlődési törvényeit csak abban az esetben lehet megérteni, ha a legszorosabb kapcsolatban tanulmányozzák a társadalom történetével, annak a néppel a történetével, amely a tanulmányozott nyelv és amely ennek a nyelvnek alkotója és hordozója."

Marr kísérletet tett arra, hogy létrehozza a kapcsolatot a nyelv története és a társadalom története között, de a nyelv fejlődését csupán gazdasági tényezőknél rendelte alá. Sztálin bebizonyította, hogy ez a nézet tarthatatlan. A nyelv és a népek története közötti kapcsolat sokkal bonyolultabb, a nyelv valamenyi oldala nem függ közvetlenül a gazdasági tényezőktől. Megváltozik az alap, új felépítmények jelennek meg, a nyelv azonban folytatja fejlődését, követve előbbi útját. Sztálin így ír: "Marxista nem tekintheti a nyelvet felépítménynak az alapon; aki a nyelvet a felépítménnyel összekeveri, az komoly hibát követ el." A nyelvfejlődés második törvénye tehát: a nyelvnek külön fejlődési útja van, amely nem azonos sem az alap, sem a felépítmény fejlődésével.

- Sztálin a nyelvfejlődés törvényeinek új értelmezését adta, amely a dialektika törvényein alapszik. A nyelv nagyon bonyolult egész, nem lehet egyik oldalát sem elszigetelten, a nyelvfejlődés általános törvényszerűségein kívül tanulmányozni.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1952 június 21

15 óra 50 perc

/A Tudományos Akadémia...8.folyt/ t FT/Jnc/Hnc Gp

Ez nem jelenti azt, hogy nem lehetnek mélyenszántó tanulmányok, a nyelv egy valamely területére vonatkozólag, de nem lehet egy ilyen kérdést sem elszakítani a nyelv egészétől.

- A nyelv fejlődése és tanulmányozása során meggyőződhetünk arról, hogy a nyelv különböző oldalai nem azonos ütemben változnak. Így a nyelv szókészlete közvetlenül össze van kötve az élet minden oldalával; minden új dolog a termelésben, a munkamódszerekben, az új technikai találmányok, új növények, intézmények, munkakörök azonnal megkapják a maguk nevét és bekapcsolódnak az élő szókészletbe, a társadalom tagjainak beszédén keresztül való érintkezésbe. Minden egyes kor megtalálta a maga visszatükröződését a szókészletben, létrehozta a maga szavait és szókapcsolatait. Egész más módon változik az alapvető szótári szókészlet, melynek változásai nagyon lassúak és fokozatosak. A nyelvtani szerkezetek szintén igen maradandók. Egyes történelmi események nem tudják előidézni a nyelvtani szerkezet azonnali megváltozását: nem tudunk olyan nyelvtani jelenségekre rámutatni, melyek - mint az egyes szavak egy bizonyos korból - , különféle eseményekkel kapcsolatosak. Ily módon tehát az egyenlőtlen fejlődés törvényét, mint a nyelvfejlődés általános törvényét állapíthatjuk meg.

- Sztálin hangsúlyozza azt a körülményt, hogy amikor a nyelv fejlődése során egyik minőségből egy másikba megy át, az az fokozatosan megy végbe. Az átváltozás folyamatának megvannak azok a specifikus sajátosságai, melyek a nyelvben végbenemő mindenféle változást jellemeznek: az átmenet nagyon hosszú időszakot vesz igénybe, azok a változások, amelyek egyes kis időszakokban lejátszódnak, nagyon jelentéktelenek. A nyelv fejlődésének igen érdekes és igen jellegzetes vonása, hogy csak akkor látunk nagy változásokat, ha különböző korok adatait hasonlítjuk össze; a nyelv alapjának fejlődésfolyamatai lassúak, fokozatosak, az egyes nemzedékek számára.

- A nemzedékek váltakozásának pusztán ténye semmit sem magyaráz meg a nyelv fejlődéséből, ha azonban a nép történetét tanulmányozzuk, azaz azokat a különböző életfeltételeket, melyben különböző nemzedékek éltek - megtalálhatjuk a magyarázatát annak, miért jelennek meg új elemek az ifjú nemzedék nyelvében. Az Októberi Forradalom előtt felnőtt parasztnemzedékek például irástudatlanok maradtak és életük végéig megőrizték a helyi népi dialektusokat. A mai fiatalság azonban, amely kötelezően részt vesz az oktatásban, a közös irodalmi nyelvet tanulja.

S /Folyt.köv./

N T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 24. kiadás

1952. június 21.

15. óra 55 perc

/Megkezdődött az első Híradó- és Dokumentum film... 1.folyt./
t M/PE K

Erdei Sándor referátuma elején vázolta dokumentumfilmgyártásunk multbeli helyzetét. Elmondotta, hogy a fasiszta burzsoázia nemcsak a filmművészetet züllesztette üzletté és a népelemzés eszközévé, hanem a dokumentumfilmmel kettőzött éberséggel ügyelt arra is, nehogy a híradót felvevő gép lencséje a szenzációkon, az üzleti reklámon, a híres személyek nyilvánosság elé szánt ténykedésén kívül a valóságból is észrevegyen valamit. A felvevőgép kényszeríti őket: arra, hogy képességeiket minőségben és mennyiségben egyaránt meghaladó fokon hamisítsanak. Reménytelen és reddő vállalkozás ugyanis a tények megszámlálhatatlan tömegének igazságával szemben - tényeket találni az igazság ellenkezőjének bizonyítására.

A felszabadulással megnyílt az út a magyar dokumentumfilmgyártás kifejlesztése előtt. Az államosítás után híradó- és dokumentumfilmgyártásunk arra törekedett, hogy új műfajokat indítson el a fejlődés útján és a szovjet filmművészetől tanulva emelje a filmek eszmei, minőségi színvonalát. A dokumentumfilmművészet igazi hazái a szabad országok, amelyekben ez a művészeti ág a szocializmusért, a kommunizmusért folyó küzdelem közvetlen szolgálatában áll.

Erdei Sándor ezután rátért a híradófilmek elemzésére. Hangsúlyozta, hogy a híradófilmek tájékoztató, nevelő, mozgósító hatása vetekszik a sajtóéval és a rádióéval; a híradó egy-egy számát hetenként körülbelül egymilliókét-százszor néző tekinti meg. Megállapítása szerint híradófilmgyártásunk felmutathat bizonyos eredményeket. Az üres, öncélu érdekességhajhászást felváltotta az a céltudatos törekvés, hogy filmrűségünk dolgozó népünk új életének, munkájának, harcának legfontosabb eseményeit ábrázolja. A fejlődés jele a témaválasztás helyessége, a javuló tervezés, külföldi események beiktatása a híradók műsorába. Egyre több kép mutatja meg hitelesen, mozgósító erővel öt éves tervünk létesítőnyeit, dolgozó népünk mindennapi munkáját. A filmek néhány jelene- te azt mutatja, hogy művészeink képesek dolgozó népünk növekvő igényeit kielégíteni, de a filmhíradó képeinek nagyrésze szürke, művészietlen, nincs mozgósító ereje. A szerkesztők, rendezők, operatőrök éppen azokat az eseményeket nem képesek hitelesen visszaadni, amelyeket dolgozó népünk a legnagyobb érdeklődéssel kíséri. Az április 4.-i és a május 1.-i felvonulásról készített felvételek nagyrésze sablonos.

S /folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás

1952. június 21.

15 óra 55 perc

/Megkezdődött az első Híradó és Dokumentum film... 2.folyt./
t N/PE K

A pártos állásfoglalás, gyönyörű életünknek, harcok, újat alkotó korunknak, hősi népünknek sokoldalú ábrázolása hiányzik elsősorban a híradókból. Ennek az alapvető hibának főként elsősorban ott kereshetjük, hogy a híradó szerkesztői nem mindig értik meg egy-egy esemény belső tartalmát, nem mindig látják leglényegesebb jellemvonásait, a jelenségek mozgató rugóit. A szenvedélyes állásfoglalás hiányából fakadnak a sablonos megoldások is. Így például a "Ternelj ma többet, mint tegnap" című riportnál a fejtőkalapáccsal dolgozó vájárnak nyilván kiadták az utasítást, hogy mosolyogjon. Minthogy azonban ez a munka komoly erőfeszítést igényel, amelyhez aligha illik a nevetés, a vájár mosolya kényszeredett, beállított, nem hiteles. A lelkesedést gyűlösen, ürtekezleten csak ütemes tapssal tudják kifejezni, a felvonulások színésztője olykor kizárólagosan a tíncok, képviselők bemutatása. A művész nem alkudhat meg a könnyű megoldásokkal, s főleg nem alkalmazhat sémákat. Az adott eseményből, a jelenlévő, cselekvő emberek munkájából és jelleméből adódó sajátos megoldási módokat kell kiválasztania. Mindez csak úgy valósítható meg, ha a filmriport készítői megismerik az ipari, mezőgazdasági, vagy egyéb munkafolyamatokat: minden esemény forgatásánál meg kell követelni bizonyos minimális szakszerűséget. Ennek hiányára vezethető vissza például az, hogy a kertai szövetkezetéről készített riportban olyan beállítást alkalmaztak, ami megváltoztatta a brigádok kapálási módszerét, s ilyenformán a tzscs-tagok idegentül mozogtak a felvevőgép előtt, a felvétel rossz lett.

Sok baj van a híradó szövegével is. A szövegnek ugyanis minden esetben tájékoztatnia kell a nézőt az esemény helyéről, idejéről, a bemutatott személyekről, munkafolyamatokról, stb. Ez a tárgyilagos ismertetés gyakran hiányzik, ezzel szemben sok a frázis és az olyan kijelentés, amelyet képpel nem igen ábrázolnak. Így a kép és a szöveg kettéválik.

Erdei Sándor ezután a témaválasztásról beszélt. Elmondotta, hogy a megörökítésre váró témák száma mérhetetlen s művészeinknek bátran kell kezdeményezniük, meg kell keresniük azokat a jelenségeket, eseményeket, amelyekből egész népünket nevelő és szórakoztató filmeket kell készíteni. Az eddigi tématervekben sok a hiányosság.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1952. június 21.

16 óra 15 perc

/Megkezdődött az első Híradó és Dokumentum film... 3.folyt./
t M/PE K

Az elmúlt évi és részben az idei tématervre is az jellemző, hogy nem fordít elég gondot öt éves tervünk eredményeinek és távlatainak, korszakalkotó jelentőségének bemutatására. Népünk joggal elvárja, hogy hősi munkájához méltóan mutassuk is meg filmjeinkben: mit alkottunk. Legnagyobb létesítményeink, hatalmas békeműveink dokumentálása - filmgyártásunk súlyos adóssága. Mezőgazdaságunk szocialista átépítése, termelőszövetkezeti mozgalmunk fejlődése sem jelentkezik megfelelőképpen filmjeinkben. Mostohán bánik tematikai tervünk a kulturmunka kérdéseivel is. Ezután az elmondottak alátámasztására részletesen elemezte a "Bányászok" és a "Gazdag aratás" című filmek hibáit, majd rátért néhány elvi jelentőségű kérdés taglalására.

Erdei Sándor rámutatott arra, hogy a dokumentumfilm feladata olyan módszereket követel a filmek alkotóitól, amelyekben a közvetlenül agitáló jelleg, s a valóságot képekben feltáró művészeti jelleg elválaszthatatlan egységbe kapcsolódik. Foglalkozott a tipuskiválasztás, az eszmei tartalom, az ideológiai képzettség, a pártos állásfoglalás kérdéseivel, valamint egyes műfaji problémákkal, az író, a rendező és az operatőr helyes együttműködésének fontosságával, a megrendezett jelenetek alkalmazásával, a dokumentumfilmek szereplőinek kiválasztásával, az ellenség ábrázolásának-módszereivel, s a táj szerepével a dokumentumfilmekben.

A referátum következő szakasza a népszerű tudományos filmek kérdéseivel foglalkozott. Erdei Sándor megállapította, hogy ezeknek a filmeknek céltudatosan kell szolgálniuk a materialista világnézet elterjedéséért vívott harcot, eleleplezve a babonás, a vallásos nézeteket s ezek terjesztőit, az egyházi reakciót, mint a tudományos haladás esküdt ellenségét. Meg kell világítani a tudományok és a gyakorlat, a tudomány és a termelés szoros kapcsolatát, népszerűsíteniük kell az élenjáró termelési módszereket. Összekapcsolva öt éves tervünk feladataival, meg kell mutatni az élenjáró tudomány hatalmas alkotásait nálunk, szembeállítva a rothadó burzsoá tudománnyal, amely véglegesen a pusztítás, a háború zsoldjába szegődött.

A népszerű tudományos filmeknek ismertetniük kell haladó hagyományainkat. Komoly feladataink vannak a művészet, főként a képzőművészet nagy magyar mestereinek és alkotásaiknak ismertetése terén.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1952. június 21.

1/2 óra 13 perc

/Megkezdődött az első Híradó és Dokumentumfilm. . . 4. folyt./
t M/PE K

Fejtegetése további részében Erdei Sándor részleteiben is foglalkozott néhány elkészült, népszerű tudományos filmünkkel. Megállapította, hogy az államosítás óta készült tizenegy ilyen filmünk szükséges és hasznos témákat dolgozott fel, bár számuk a szükségletekhez képest túl kevés. Ezek a témák azonban inkább ötletszerűen merültek fel, s nem készült film olyan kérdésekről, amelyeket öt éves tervünk állít tudományos életünk elé. Népszerű tudományos filmgyártásunk nem támasztotta alá kellőképpen a szocializmus építésének konkrét feladatait, s az elkészült filmek egy része nem fejtette ki elég világosan az eszmei mondanivalót.

Erdei Sándor itt ismét néhány filmmel kapcsolatban világitott rá a jellemző hibákra. A "Vadvizország" című filmmel kapcsolatban például elmondotta, hogy novellisztikus megoldásai gyakran nem a központi mondanivalóhoz, a természet törvényszerűségeinek tudományos feltárásához kapcsolódnak, hanem pusztán az érdekességet szolgálják. A film nem ad választ olyan kérdésekre, mint például: hogyan alakítja ki a környezet a fészekrakási ösztönt. Mind ez, mind Homoki Nagy István másik természetfilmje, az "Egy kerecsensólyom története", nem ad választ arra a másik kérdésre sem: hol és mikor történik mindaz, amit a filmen látunk. Ehhez járul még a harmadik hiányosság: több, ehhez hasonló témájú film bizonyos pesszimizmusa. Gyakran egyoldalúan emelik ki az állatvilág tragédiáit. Mindezek mellett a filmnek komoly értékei is vannak: példászerű a képkompozíciók alkotása, s jelentős azért is, mert hazánk egyik nagy természettudományos kincsét, ezt a védett madárvilágot megörökítve, széles tömegek érdeklődését keltette fel a népszerű tudományos filmek iránt.

Erdei Sándor referátuma végén a filmek elemzésének főbb tanulságaival foglalkozott. Megállapította: a legfőbb tanulság az, hogy híradó- és dokumentumfilmművészetünk színvonalának és eszmei szegénység leküzdéséért. Az eszmei gazdagság forrását művészeinknek ott kell keresniük, ahol az eszmék valóban teremnek: a párt politikájának megvalósulásában, a tudomány és a termelés kapcsolatában, szocialista építésünkben: az életben. Dokumentum- és híradófilmgyártásunk művészei az eseményekben, harcokban, eszmékben leggazdagabb kor krónikásai. Alkotómunkájukhoz olyan lehetőségeket biztosít népi demokráciánk, amelyekről a múltban nem is álmodhattak. Célkitűzéseik megvalósításában a világ legelőrehaladottabb filmművészetének alkotásai: a szovjet híradó és dokumentumfilmek állnak példakéül előttük. A közönség, amelyhez szólnak: szocializmust építő népünk. Harcukkal, munkájukkal, műveikkel a béke megvédésének nagy ügyét szolgálják.

Erdei Sándor nagy tapsal fogadott referátuma után Homoki Nagy István a konferencia délelőtti ülését berekesztette.

/folyt. köv./ 2.

/A Tudományos Akadémia...9.folyt/ t FT/Jnc/Hnc Gp

Az Októberi Forradalom éles határt vont a nemzedékek közé, a nyelvfejlődés számára új viszonyokat hozott létre. A nyelvnyelvtani szerkezetének ez a fejlődése a dialektika törvényei szerint megy végbe: az ellentétek harcán keresztül, a mennyiségi változás felhalmozódása és a minőségi ugrás útján. A nyelvnyelvtani rendszer fejlődésének azonban megvannak a maga sajátosságai: a változások lassan mennek végbe, az új minőség észrevétlenül halmozódik fel nemzedékekről-nemzedékekre és ez a harc a beszélők számára észrevehetetlen.

- A szókészlet változása is egy közös áramlatban megy végbe, együtt a többi nyelvi változással, éles robbanások és váratlan ugrások nélkül. Így minden új szó alá van rendelve a nyelv élő törvényszerűségeinek és a már régen fennálló ragokkal kapcsolódnak a nyelv rendszerébe. Nagyon nagy újítást jelent mai nyelvünk számára a rövidített, összetett szavak csoportja. De még ezek az "új" szavak is régi, mindenki számára ismert szavakra támaszkodnak. Nem lehet hirtelen változásnak tekinteni valamely szó eltűnését sem. Ha egyes jelenségek eltűnnek az életből, ez nem jár feltétlenül azzal, hogy tüstént eltűnnek a neki megfelelő szavak is; a szó már nem lesz tovább aktív, "történelmi" szóvá válhat, csak egyes történelmi korokról szóló leírásban lehet alkalmazni, mindazonáltal megmarad a nyelvben. A szókészletből egy szó, mely a történelmi változások eredményeképpen szükségtelenné vált, gyakran más funkciót talál magának a nyelvben. Így például az alapvető szótári szókészlethez tartozó "barin", a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeképpen elvesztette reális jelentőségét. A tegnapi "barin" - a földbirtokos, vállalatok tulajdonosa - elvesztette régi tulajdonára való jogát. A "barin" szó azonban, amint volt, úgy meg is maradt a nép szókészletében és nemcsak a múlt leírásánál, a történelem tanulmányozásánál használják. Ezt a szót alkalmazzák az új életfeltételek között is: a "barin" szó a lusták, a munkakerülők irónikus elnevezéséül szolgál vagy az öregemberek elnevezéséül, akik gögösen, nem elvtársi módon viszonyulnak a többiekhez. Ily módon tehát a nyelv fejlődésének sajátosságai egyaránt jellemzőek mind a nyelv szókészletére, mind a nyelvnyelvtani szerkezetére. Ez a törvény abban jut kifejezésre, hogy a nyelvben hirtelen átmenetek nincsenek, a változások fokozatosak, lassúak.

- Sztálin munkájában tehát a nyelv fejlődésének számos alapvető törvényét megtaláljuk. Sztálin a következő törvényeket állapította meg: A nyelv fejlődése a nép történetével van kapcsolatban; a nyelv nem alap vagy felépítmény, a nyelv fejlődését nem lehet a társadalom gazdasági fejlődésétől közvetlenül függetlennek elképzelni;

/Folyt.köv./

/A Tudományos Akadémia...10.folyt/ t FT/Jné/Hné Gp

a keresztződésnek nincsen jelentősége a nyelvek keletkezésének kérdéséből; a nyelv a dialektika törvénye szerint fejlődik - a nyelv történetében azonban nincsenek robbanások és katasztrófák, fokozatosan jelenik meg az új minőség és fokozatosan hal el a régi: a nyelv egyenlőtlenül fejlődik, - állandóan változik a szókészlet, nagyon kevésbé változó a nyelv alapja, nyelvtani szerkezete és alapvető szótári készlete. Ezek J. V. Sztálin utmutatásai a nyelvek fejlődéséről.

- A nyelvfejlődés alapvető törvényeit Sztálin már lefektette a lángeszű munkájában, lefektette a tudományos nyelvészet alapjait. Most már a nyelvészek feladata a nyelvtudomány legfontosabb kérdéseinek, a nyelvfejlődés belső törvényeinek kutatása. A szovjet nyelvészek és a népi demokratikus országok nyelvészei egyesült erővel ezt a feladatot meg fogják oldani és fel fogják építeni a materialista, igazán tudományos nyelvészetet - mondotta befejezésül Satyernyikova.

Hajdu Gyula egyetemi tanár előadása a Tudományos Akadémia ülészakán "Sztálin elvtárs tanítása a nemzetközi jog vonatkozásában"

- A tudomány ünnepe napja ez a mai évforduló. Alig jelent még meg olyan tudományos mű, amely termékenyebben hatott volna a legkülönbözőbb tudományokra, mint Sztálin elvtársnak két éve a Pravdában megjelent cikke. Sztálin elvtárs tanításai utmutatást adnak a jog problémáinak megoldására is. E tanítások világánál nem látunk többé a jogban valamely eszményi igazság megvalósítását, hanem csak a mindenkori gazdasági rend felépítményének egy részét, amelyet az alap azért hoz létre, hogy mint felépítmény, az alapnak megerősítését, védelmét szolgálja. All ez az államok kapcsolatait szabályozó nemzetközi jogra is.

- Amide, míg nyilvánvaló, hogy minden gazdasági rend kiépíti a neki megfelelő jogrendet, a nemzetközi jog vonatkozásában a kérdés már nem ilyen egyszerű. Mint az állami tövékenység egészét, a nemzetközi kapcsolatokat is a mindenkori uralkodó osztály akarata szabja meg.

- A mi korunkban azonban egymás mellett élnek burzsoá és szocialista államok, amelyek között különböző gazdasági, politikai, szociális, kulturális stb. kapcsolatok állnak fenn. A burzsoá osztályok kapcsolatát a kapitalista osztályérdekek, az elnyomók uralmi érdekei szabályozzák, míg a szocialista és szocializmust építő államok

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 30. kiadás

1952 június 21

17 óra — perc

/A Tudományos Akadémia...ll.folyt/ t FT/ ./Mű Gp

Ez azt jelenti, hogy fennáll a támadás veszélye." kapcsolatait az államok egyenlőségének alapuló kölcsönös segítség elve szerint a dolgozók osztályainak érdeke.

- De kapcsolatok vannak a burzsoá és szocialista államok között is. Sztálin elvtárs a Harold Stassonnal folytatott beszélgetésben rámutatott arra, hogy az együttműködés közöttük nemcsak lehetséges, hanem szükséges, mert "ha egyik fél nem akar együttműködni, az együttműködés, a kapcsolatok tehát szükségszerűek. Amelyik osztály akarata fogja azok szabályait - a burzsoá vagy a szocialista államok uralkodóosztályai-e? Melyik alapra épül fel a kapcsolatok szabályainak összessége, a nemzetközi jog?

↳ megteremtteni

- Talán a két alaphoz közös felépítménye? Ez nem lehetséges, mert a felépítmény bizonyos kor tudatformáinak teljessége. Nincs külön nemzetközi jogi felépítmény, hanem egységes felépítmény van és annak a nemzetközi jog egy részlege. Így arra az eredményre jutunk, hogy az a nemzetközi jog, amely a két táborba tartozó államok kapcsolatát rendezzi, része egy a burzsoá, mint a szocialista felépítménynek. rend

- De itt felvetődik a kérdés: lehetnek-e különböző, sőt ellentétes gazdasági rendek felépítményeinek azonos részlegei. Lenin adta erre a legfrappánsabb feleletet, midőn a Broletkult kongresszusának határozati javaslatában kifejtette, hogy "a marxizmus, mint a proletáriátus forradalmi ideológiája azért tett szert világtörténelmi jelentőségre, hogy korántsem vetette el a polgári korszak igen becses vívmányait, hanem ellenkezőleg, magáévá tette és feldolgozta mindazt, ami az emberi gondolkodás és kultúra több mint kétezeréves fejlődésében értékes volt."

- De nemcsak átveszi a szocialista felépítmény a kapitalista mult egyes részeit, hanem a két rendszer együttes létezésének korszakában bizonyos nézeteket és intézményeket mindkettő beilleszt a maga fegyvertárába, vagyis az uralkodóosztály érdekeit szolgáló felépítménybe,

- A két rendszer együttes létezése egy korszakon át az egyenlőtlen fejlődés törvénye folytán történelmi szükségsszerűség, így ez a szükségszerűség erősebb volt, mint az együttműködés ellen álló erők és ennek folytán létrejött a mindkét felépítménybe beilleszkedő nemzetközi jog. /Folyt.köv./

/A Tudományos Akadémia..12.folyt. / t FT § Hó Gp

- Sztálin tanítása szerint azonban a felőbitményⁿek tevőkenyen kell szolgálni az alap megerősödését. Szolgálhatja-e tehát a nemzetközi jog mindkét alapját? Hogy erre felelhessünk, rá kell mutatnunk a ma érvényes nemzetközi jog kialakulására és annak lényegére. Az első világháború után a versaillesi békeszerződés és a Népszövetség alkották a nemzetközi jog gerincét. Az imperialista hatalmak létrehozták a kollektív biztonság szervezetét, de olyképpen, hogy ez azért az agresszív külpolitikájuknak akadálya ne legyen. Egy olyan hatáskör nélküli szervezetet teremtettek, amely a kollektív biztonságnak nem megvalósítója, hanem megcsúfolása volt s amely a fasiszta államok agressziójával szemben értéktelennek bizonyult, összeomlott. Mivel pedig ezek a fasiszta államok a nemzetközi szerződéseket papírrongyoknak minősítették, vele együtt omlott össze az akkori nemzetközi jog.

- Az imperialista államok szovjetgyűlölete kirobbantotta a második világháborút. Kitűnt, hogy a Szovjetuniót sem gazdasági, sem politikai eszközökkel leverni nem lehet. Kitűnt, hogy a Szovjetunió bevonása nélkül nemzetközi problémákat megoldani többé nem sikerül. Ez a bevonás pedig nem történhet meg az imperialista hatalmak régi módján, hanem csakis az egyenlőség alapján. A Szovjet Hadsereg diadalainak tüzeiben megszületett egy új, nemzetközi jogi nézet: a kapcsolatokat a nagyhatalmak egyetértése elve alapján kell rendezni. E nézet megerősödéséhez hozzájárult, hogy a világ minden népe olyan berendezkedést követelt, amely tartós békét biztosít. Ekként létrejött a nemzetközi jognak megfelelő intézmény: az Egyesült Nemzetek Szervezete. Az imperialista erők hiába igyekeztek ebből is a Népszövetség megismétlését csinálni, Sztálin megakadályozta ezt. Azt követelte, hogy olyan szervezetet létesítsenek, amely megfelelő erővel rendelkezik az agresszió megfékezésére és amelyben az egyetértés elve alapján hozzák a rendelkezéseket. Így született meg a san-franciscói értekezleten a mai nemzetközi jog gerince: az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya. Az alapokmány szerint minden nagyhatalmat vétő-jog illet meg, tehát ez a biztosítéka, hogy egy államra sem lehet az egyenlőséget sértő határozatot ráerőszakolni. Ez a nemzetközi jog szolgálja a szocialista alap érdekét, mert a békét biztosítja, de szolgálja a kapitalista alapot is, mert megnyugtatta a békét követelő népeket, melyeknek forradalmi mozgalma megdönthető volna a kapitalista államhatalmakat.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1952. június 21.

17 óra 20 perc

Az egyetemi felvételi vizsgák tárgyai

k KM PE § K

Az egyetemi felvételek július 1.-től 15.-ig lesznek. A felvételre jelentkezőknek általában két-három tárgyból kell felvételi vizsgát tenniük. A felvételi vizsgák célja annak biztosítása, hogy egyetemeinkre és főiskoláinkra a magasabb fokú szakképzettség megszerzésére alkalmas hallgatók kerüljenek. A követelmények nem nagyobbak, mint a középiskolai érettségi képesítő vizsgán és általában annak megállapítására szorítkoznak, hogy a tanulók rendelkeznek-e az egyetemi továbbtanulásukhoz szükséges alapismeretekkel.

A felvételi vizsgák tárgyai: a természettudományi karokon: magyarból írásbeli, matematikából és fizikából szóbeli. A bölcsészeti tudományi karokon: magyarból írásbeli, magyar nyelv- és irodalomból, valamint történelemből szóbeli. A Lenin Intézetben magyarból és oroszból írásbeli, magyarból, oroszból és magyar történelemből szóbeli /azok, akik eddig nem tanultak orosz nyelvet, orosz nyelvből nem tesznek vizsgát/. A Pedagógiai Főiskola valamennyi szakán: magyarból írásbeli; a magyar, orosz, történelem-földrajz, történelem-ének, testnevelés, ének- és könyvtáros szakokon magyar nyelv- és irodalomból, valamint magyar történelemből szóbeli. A történelem-ének, ének-testnevelés szakon ezenkívül külön felvételi van énekből, illetve testnevelésből. A természettudományi tárgyaknál matematikából és fizikából szóbeli, a biológia-rajz és földrajz-rajz szakon emellett rajzból is. Az Idegen Nyelvek Főiskoláján magyarból és a választott idegen nyelvből van írásbeli és szóbeli /aki a választott nyelvet nem tanulta a középiskolában, annak ebből nem kell vizsgáznia./ A jogi karon a magyar irodalom kivételével ugyanaz a vizsgaanyag, mint a bölcsész-karon. A Közgazdasági Egyetemen a magyar írásbeli mellett szóbeli matematika szerepel. A Műszaki Egyetemen valamennyi karon, az építőművészeti tagozat kivételével, matematikából és fizikából van írásbeli és szóbeli, a gépész-, építész- és mérnökkaron emellett műszaki rajz is szerepel. Az Építőművész-tagozat tárgyai: rajz, architektúra és csak szóbeli matematikából, valamint fizikából. Az orvosi kar vizsgatárgyai: fizika, matematika, biológia, míg a gyógyszerész karé biológia helyett kémia. Az Agrár- és Gépészkari a gépészkari matematikából írásbeli, fizikából szóbeli, míg az állatorvosi karon az írásbeli matematika mellett szóbeli kémia és biológia, az agrár-közgazdasági karon az írásbeli matematika mellett szóbeli kémia, az agronómiai karon írásbeli matematika, szóbeli kémia és biológia.

Öt tudományi
Egyetemen

/folyt. köv./

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1952. június 21.

17 óra 30 perc

/Az egyetemi felvételi vizsgák tárgyai. . . folyt./ k KI § PE K

Ugyanezek a tárgyak szerepelnek az állattenyésztési, valamint a kert- és szőlőgazdasági karokon. Az erdőmérnöki kar vizsgatárgyai: írásbeli matematika, szóbeli fizika és biológia. A Számveteli Főiskolán számtani és magyar nyelvtani alapismeretekből írásbeli, politikai alapismeretekből pedig szóbeli vizsgát kell tenni. /MTI/

Hétfőn a Fővárosi Nagycirkuszban lép fel a Kínai Ifjúsági Művészegyüttes

i Hbj/Jné/PE K 3

A Kínai Ifjúsági Művészegyüttes átutazóban Magyarországon több előadást tart a magyar dolgozóknak. Már eddig a Balaton mellett két alkalommal szerepelt az ottani utazók előtt, akik lelkesen ünnepelték az együttes tagjait. Vasárnap Galyatetőn, hétfőn június 23.-án este nyolc órakor a Fővárosi Nagycirkuszban lépnek fel tánc, ének, zene és artista-számokkal, továbbá egy kínai drámával. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 34. kiadás 1952. június 21.

1 óra 35 perc

/A Műszaki és Természettudományi Egyesületek. . . 3. folyt./
t TP/Jné/PE Li

A szünet után Dunai Ernő, az Országos Találmányi Hivatal vezetője arra hívta fel a tudományos egyesületek figyelmét, hogy szervezettebben foglalkozzanak az újító mozgalommal. Vegyenek példát a Gépipari Tudományos Egyesületről, amely már eddig is jelentős segítséget nyújtott az újítások megvalósításához és értékeléséhez. Kemenes Tibor, a Rákosi Művek műszaki igazgatója hangsúlyozta, hogy a technika fejlesztése érdekében emeljék a gyárak technológiai osztálya dolgozóinak a műszaki tudását. 1946-ban még a műszakiak egy része tartózkodó volt az új technológiával szemben, a tények azonban meggyőzték őket a lehetőségekről. Például, amikor Biró Ferenc, a Rákosi Művek akkori vezérigazgatója célul tűzte ki, hogy a gépgyár termelését azonos berendezéssel kétszeresére emeljék, sokan kételkedtek a végrehajthatóság lehetőségében. Azonban a szovjet tapasztalatok alapján bevezetett zárt ciklusú termelési mód lehetővé tette, hogy egy év alatt megduplázzák a gépgyár termelését. Ez a tény a műszakiaknak még kételkedő részét is az új technika hívei közé állította. Sticker György, a Mérőműszerek Gyárának főmérnöke a minőségi munkával kapcsolatban hangsúlyozta a megfelelő műszerek használatának és a helyes technika kialakításának jelentőségét. Réti Pál, a Rákosi Művek metallográfiai laboratóriumának vezetője után Zentai Béla, a Csepel Autógyár műszaki igazgatója szólalt fel. Zentai Béla rámutatott arra, hogy a MTE Sz tagjainak ma már nemcsak a napi, hanem a távlati problémákkal is behatóan kell foglalkozniuk. A műszaki sajtó feladata, hogy a technika, az üzemszervezés, a műszaki élet minden terén megmutassa a távlati feladatokat is. A MTE Sz üzemi csoportjainak a gyárakban közvetlen segítséget kell nyújtaniuk az üzem konkrét problémáival kapcsolatban is. A MTE Sz eredményei mellett hiányosságként említette, hogy az 550 órás mozgalommal kapcsolatban nem nyújtott elegendő támogatást a gyárak dolgozóinak. Ferenci Gábor, a Györi Vagongyár küldöttének felszólalása után Pattantyus A. Géza egyetemi tanár, a műszaki kéderképzés problémáiról, valamint a mérnöki továbbképző intézet feladatairól beszélt. Hangsúlyozta, hogy a műszaki kéderképzés terén jelentős feladatok várnak a MTE Sz tudományos tagegyesületeire. Németh Endre egyetemi tanár rámutatott arra, hogy a nagy technikai alkotások csak az elmélet és gyakorlat alapján jöhetnek létre. Ezt bizonyítják a nagy szovjet alkotások is. Az egyesület tagjainak, a műszaki dolgozóknak szivós harcot kell folytatniuk az elmélet és gyakorlat egységének megteremtéséért, mert ezzel szolgálják legjobban az emberiség nagy ügyét, a béke megvédését.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 35. kiadás

1952 június 21

17 óra 30 perc

/A Tudományos Akadémia...13.folyt/ t FT § Hnó Gp

- Am a kapitalista világ nem tudja többé elviselni saját törvényességét. A háboru nyomása megszűnt, Tisztult az imperialista hatalmak egymásközi viszonya is. Az európai kapitalisták többé nem tudnak az USA támogatása nélkül prosperálni. Ennek a támogatásnak pedig ára van. Az ára: egy új nemzetközi jogi elv, a szuverénitás elavultságának híze és egy új nemzetközi jogi intézmény: a világállam. Mivel pedig a Szovjetunió és a népi demokráciák a kapcsolatoknak ezt a módját nem fogadják el, az imperialisták felkészülnek a nemzetközi jog felborítására, a háboru kirobbantására.

- A mai nemzetközi jog biztosítja a békés együttélést. A Szovjetunió, annak tudatában, hogy szükség szerű az együttélés, tartja magát a nemzetközi joghoz. Az imperialisták azonban ki akarják azt vetni az ő felépítményükből. Ezért támadásaik gócpontja a biztonsági tanács és a vétő-jog ellen irányul. A támadás erős és elszánt, de a győzelem kétségtelenül a nemzetközi jog fegyvereit forogató béke-világmozgalomé lesz, mert a népek - megértve a nagy Sztálin intelmét - kezükbe veszik a béke megőrzésének ügyét és végig kitartanak mellette."

FT/Jnó/Hnó Gp

P. D. Krajevskij, a Lenin Intézet igazgatója
"A szépirodalmi művek nyelvnek tanulmányozásáról"
címmel tartott előadást.

- J. V. Sztálin nyelvtudományi munkái a leghatározottabban megkövetelik az irodalmi kritika, az irodalomtudomány művelőitől, hogy honosítsák meg az alkotó marxizmust az irodalomtudomány területén, hogy könyörtelenül harcoljanak mindenfajta áltudományos, vulgarizáló felfogás ellen ezen a téren, hogy leplezzék le a szemantik, primitív nézeteket, amelyek még élnek "egyes eltövelyedett elvtársaink fejében". Kétségtelenül az ilyen primitív, vulgarizáló nézetek közé tartozik, amikor lebecsülik a szépirodalmi művek nyelvi tanulmányozását, pedig a nyelv ilyen tanulmányozása nélkül nem érthetjük meg még csak valamennyire kielégítően sem a művek eszmei lényegét.

- J. V. Sztálin "Marxizmus és nyelvtudomány" című lángeszű művében megmutatta a nyelvnek a társadalmi felépítményektől való gyökeres különbözőségét, meghatározta a nyelv és a felépítmény működési körét. A felépítmény működési köre szűk és korlátolt, ami a nyelv működési körét illeti; ez - J. V. Sztálin szavai szerint - "majdnem határtalan."

/Folyt.köv./

R.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás

1952 június 21

17 óra 35 perc

/A Tudományos Akadémia...14.folyt/ t FT/Jnc/Hnc Gp

Ha általában ilyen széles a nyelv alkalmazásának területe, ha a nyelv annyira fontos és nélkülözhetetlen a társadalom élete, minden egyes ember élete számára, akkor elképzelhetjük, milyen hatalmas szerepet játszik a nyelv az író alkotó munkájában: hiszen az író szépirodalmi műben valóban mindent a nyelv segítségével, a nyelven keresztül, a nyelv közvetítésével mutat be. Amikor egyik vagy másik író nyelvről beszélünk, akkor csak az író nyelvének egyéni sajátosságaira gondolunk, azokra a sajátosságokra, melyek ugyanakkor alá vannak vetve az egységes népi nyelv törvényeinek is. Az az író, aki egy külön, a nép számára nem érthető nyelvet akarna létrehozni, azonnal feledésre ítelné önmagát.

- Bármely író nyelvének gazdagsága attól függ, milyen mélyen ismeri és milyen széles, célszerűen alkalmazza azokat a végtelen lehetőségeket, amelyeket a népi nyelv magában foglal. Ezért kell minden írónak mindenekelőtt arra törekednie, hogy alkotó módon elsajátítsa a nyelv gazdagságát, annak minden sokoldalú tónusával és féltonusával, minden árnyalatával és átmenetével. El kell, hogy sajátítsa elődei és kortársai nyelvét is, a nyelv különböző irodalmi és társadalmi stílusait és miután mindezt megtanulta, magába szívta, nem szabad, hogy bárminek is alávesse magát, hanem e nyelvi gazdagság teljes joga urává kell, hogy váljék, hogy ezt az ábrázolt valóságot minden oldalról való feltárására használja fel. Hiszen ez a valóság maga megsugja az érzékeny lelkű művésznek, milyen nyelvi eszközöket használjon fel a valóság élethű ábrázolására. A nagy író nyelve mindig a megelőző és a korabeli nyelvi kultúra szintézise. De az író nemcsak elsajátítja a nép múltbeli és jelenkori nyelvi kultúrájának vivmányait - az író maga is aktív részvevője annak az élő, nyelvalkotó folyamatnak, amely a nép körében sohasem szűnik meg.

- Sztálin elvtárs nyelvtudományi munkái az írókat arra emlékeztetik, melikora felelősséggel tartoznak műveik nyelvért, minthogy alkotó munkájukkal közvetlenül résztvesznek a nép nyelvi kultúrájának kialakításában. Sztálin elvtárs műveiből a kritikusoknak is le kell vonniuk azt a következtetést, hogy a művészeti értékelése nélkül nem tárhatják fel teljes mértékben annak mély eszmei tartalmát sem. Az a kritika, amely kimerül a mű tartalmának más szavakkal való elmesélésében, a szereplő jellemzésében és a mű "leleplező" vagy "igenlő" eszméjének felületesebb feltárásában - az ilyen kritika nem tárja fel a mű egész mélységét és művészi erejét, hanem csak szegényessé teszi az irodalmat.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1952. június 21.

17 óra 40 perc

Megkezdte munkáját az Orvos- Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete I. Országos Küldött Közgyűlése

t Hbj/Jné/PE FT Li

Az Ujváros háza feldiszitett tanácstermében szombaton délután kezdte meg munkáját az Orvos- Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete I. Országos Küldött Közgyűlése, amelyen megjelent Harustyák József, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke, továbbá dr. Doleschall Frigyes és dr. Drexler Miklós egészségügyi miniszterhelyettesek, dr. Rusznyák István Kossuth-díjas akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Germanov szovjet orvosprofesszor, Kossuth-díjas akadémikusok, az orvosgyógyászati intézetek dékánjai, professzorok és honvédervosok, kitüntetett orvosok, ápolónők, védőnők, gyógyszerészek, szülésznők, a munkában élenjáró dolgozók.

A közgyűlést Sárfi Rózsi, a szakszervezet titkára nyitotta meg, majd dr. Bakács Tibor, a János kórház igazgató főorvosa tett javaslatot az elnökségre és diszelnöknek néptünk nagy tanítóját, Rákosi Mátyást javasolta. A közgyűlés hatalmas lelkesedéssel fogadta el az indítványt és perceként keresztül tapsviharral ünnepelte a magyar nép vezérét.

Ezután Herczegh Judit, az Orvos- Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének főtitkár helyettese tartotta meg referátumát.

/folyt. köv./

Az Országos Béketanács

k OBT § PE FT K

a koreai nép ellen indított amerikai agresszió második évfordulóján június 24.-én, kedden délután fél hat órakor nagygyűlést rendez a Városi Színházban. A gyűlésen Kristóf István, a SzOT főtitkára mond beszédet. A gyűlés után bemutatják az "Ifju sasok" című koreai játékfilmet és koreai fronton készült hirdőkat. /MTI/

ü - - - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás

1952 június 21

17 óra 45 perc

/A Tudományos Akadémia...15.folyt/ t FT/Jné/Hné Gp

Sztálin elvtárs műveiből tudjuk, hogy a nyelv elképezhetetlen a társadalmon kívül, hogy a társadalom születésével együtt születik és a társadalom széthullásával együtt hal el. A nyelv a nép életének leghűbb, legteljesebb krónikája.

- Az irodalmi művek tanulmányozásánál nem annyira a nyelv természete, felépítése és fejlődésének törvényei érdekelnek bennünket, mint inkább a nyelv alkalmazása, az a cél, amelynek érdekében az író a nyelvet használja, az író elgondolásának megtestesítése a nyelvben, eme elgondolás minden sajátosságával együtt. Az író, amikor kialakítja a maga nyelvét, felhasználja a nyelv alapvető szokincseit és nyelvtani szerkezetét. Ily módon a különböző írók stílusa az össznézeti nyelv alapján alakul ki. A legfontosabb módszertani következtetés, amelyet Sztálin elvtárs nyelvtudományi munkáiból az író nyelvének tanulmányozására vonatkozóan le kell vonnunk, a következő: amikor az irodalomtudós egy író vagy egyes műve, vagy akár egyes alakok nyelvét tanulmányozza, akkor ezeket nem úgy kell tekintenie, mint önmagukba zárt önálló nyelveket, hanem mint egy egységes népi nyelv alkalmazásának egyéni formáit. És amikor az író az egyes társadalmi csoportok, osztályok vagy akár egyes emberek életét rajzolja nekünk, meg kell, hogy mutassa, hogyan és mily célból használják ezek az emberek a beszéd egyik vagy másik - nevezzük feltételesen így - egyéni formáját és mit vegyenek át az egész nép által használt nyelvből. Ily módon az író tolla alatt a nyelv nem közömbös anyag. A nyelv az író gondolatának megtestesítője, bekapcsolódik az ideológiai harcba és az író eszméit - alkotói feladatait szolgálja.

- Az irodalmi műelemzésének folyamatában a kutatók gyakran azt a hibát követik el, hogy figyelmen kívül hagyják az író értékelésének elemét, amely a műben megnyilvánul. Az értékelés elemét nemcsak a hős viselkedésének, tetteinek leírása tárja fel, az értékelés elemét jelentős mértékben feltárja az a stilisztikai légkör, amelyben az alakok megjelennek. Egy alak elemzése nem teljes értékű, ha nem világítjuk meg két oldalról. Egyfelől: hogyan értékeli az író hőst, milyen az író viszonya a hőshöz. Másfelől: hogyan értékeli maga a hős az őt környező valóságot, mi a hős viszonya ehhez a valósághoz.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 39. kiadás

1952 június 21

17 óra 45 perc

/A Tudományos Akadémia...16.folyt/ t FT/jné/Hnó Gp

Gyakran azonban lehetetlen ezt a kérdést tisztázni a nyelv elemzése nélkül. Ily módon a nyelv a hősök jellemzésének hatalmas eszköze. A nyelv gazdagságáért folytatott harc ugyanakkor a tartalom gazdagságáért folyó harc is. A hősök gazdag lelkivilága, sokrétű érdeklődési körük, a műben érintett eszmék jelentős volta egyben a nyelv gazdagságához is vezetnek. És fordítva. Ha a nyelv szegényes, ha valamennyi hős egyformán beszél, ha az író rendelkezésére csak a gyakori használatból elkopott szavak állanak, akkor az író semmi erővel sem tudja arra köztetni olvasóit, hogy élénk érdeklődéssel figyeljék a hősök sorsát, hogy higgyenek az ábrázolt helyzetek igaz, élethű mivoltában. A környezet jellegét és a hősök jellemét az író azon nyelven keresztül is kell, hogy érzékeltesse, amely jellemző az adott környezetre vagy az adott hősökre.

- A mesterségbeli tudásért, a pontos, világos, kifejező nyelvért folytatott harc mindig minden író figyelmének középpontjában áll. Ha az eszmei tartalom hibás és szegényes, ez mindig és elkerülhetetlenül maga után vonja azt, hogy a mű művészileg nem teljes értékű. Helytálló ez a tétel fordítva is.

Krajevskij professzor a továbbiakban állításai alátámasztásául az orosz és a szovjet irodalomból vett példákat említett, majd részletesen elemzett egyes irodalmi műveket abban a vonatkozásban, hogy milyen szerepet játszanak a nyelv eszközei a művek eszmei tartalmának feltárása szempontjából. Majd így folytatta:

- Mindez arról tanuskodik, milyen széles távlatokat nyitnak meg Sztálin elvtárs nyelvtudományi munkái az irodalomkutatók számára, az írók művészetének tanulmányozása szempontjából. Tökéletesen szemelláthatóvá válik, hogy a vulgarizáló felfogás, a primitív, sematikus nézetek, amelyek a tartalomnak a formától vagy a formának a tartalomtól való elszakított, elszigetelt elemzésében jutnak kifejezésre, nem létezhetnek többé. A mű nyelve iránti nemtörődömség egyben annak tartalma iránti nemtörődömségre is vall. Sztálin elvtárs arra tanít bennünket, hogy a nyelv fejlődése "a létező nyelv alapelemeinek kifejlesztése és tökéletesítése útján" megy végbe. Az irodalomtudós-nak kötelessége, hogy tisztázza, hogyan járul hozzá az író a nyelvfejlődési folyamathoz, mi újat visz bele a folyamatba.

/Folyt.köv./

R.

M T I B E L F Ö L E I H I R E K

B 46. kiadás

1952 június 21

17 óra 50 perc

/A Tudományos Akadémia...17.folyt/ t FT.Jné/Hné Gp

- De talán a legfontosabb következtetés, amelyet Sztálin elvtárs nyelv tudományi munkáiból levonhatunk, az, hogy alkotó módon nyuljunk az előttünk álló problémákhoz. A dogmatizmust, a gépies módszert határozottan elítéli Sztálin elvtárs. És ez azt jelenti, hogy nekünk szélesebb körben kell munkánkat kifejtteni az irodalom tudományi kérdések megoldásában, bátrabban kell felvetnünk ezeket a kérdéseket és magas eszmei színvonalon kell őket megoldanunk, annak a marxí-lenini elméletnek a szelleében, melyet Sztálin elvtárs zseniális nyelv tudományi munkáival oly nagymértékben gyarapított, - fejezte be előadását Arajevszkij professzor.

Ortutay Gyula: "Sztálin nyelv tudományi munkáinak jelentősége a folklór számára" című előadásában

részletes vizsgálat alá vette a magyar néprajz tudomány eddigi elméleti fejlődését s az elmélet terén való elmaradás okait. Ránutatott, hogy a magyar néprajz minden elvi kérdésében, valamint a gyakorlati gyűjtőmunkában és a kulturális forradalomban való részvétel elválaszthatatlanul összefügg a sztálini nyelv elmélet minél mélyebb, minél alaposabb elsajátításával. Előadása során vizsgálta azokat a konkrét néprajzi problémákat, amelyeknek megoldásában a sztálini nyelv tudományi munkák döntő utmutatást adnak.

Előadásának befejező részében ránutatott a folklórisztika, a népköltészet kutatás fontosságára, elemzte a narodnyikizmus hibáit s utalt arra, hogy a mai magyar népköltészet kutatás a szovjet példa segítségével a parasztság népköltészeti alkotásai mellett már eredményesen vizsgálja a munkásfolklór anyagát is.

D/D/Hné FT Li Az egyes előadások után több hozzászólás hangzott el s ezzel a kétnapos tudományos ülés szak véget ért./MTI/

R.

MTI BELFOLDI HIREK

B 41 kiadás

1952. június 21.

17 óra 55 perc

Keresztes Mihály beszéde /Ma Li

Az alábbiakban a szerkesztőség rendelkezésére bocsátjuk Keresztes Mihály a földművelésügyi miniszter első helyettesének a tanácselnökök értekezletén elmondott beszéde kivonatát.

X X X

Keresztes Mihály, a földművelésügyi miniszter első helyettese az aratással, csépléssel és egyéb mezőgazdasági munkákkal kapcsolatos feladatokról szólva mindenkori rámutatott arra: az eddigi munkát értékelve megállapították, hogy a növényápolási munka országos viszonylatban ebben az évben körülbelül 30-40 százalékkal jobb volt, mint a múlt év hasonló időszakában. A növényápolás jó elvégzése nagymértékben növelni fogja a káposzta terméseredményeit. A jó növényápolás eredménye, hogy a káposzta növények a fagykárokat teljes mértékben kiheverték.

Az aratásra, cséplésre, a másodvetési és tarlóhántási munkákra a felkészülés általában megtörtént az egész országban, de a gépállomási és termelőszövetkezeti szemlék tapasztalatai azt mutatják, hogy még vannak bizonyos hiányosságok. Így például a gépállomásokon sok helyen vették észre a szemlék során, hogy javítást nem végeztek el tökéletesen, s a mellett még karbantartási hibákat is találtak, melyeket sürgősen ki kell küszöbölni. A szemlék során kitűnt, hogy a csépléshez sok helyen még csak papíron gondoskodtak megfelelő számú munkeséről.

Ezután rámutatott arra, hogy a cséplőgépek elosztásának felülvizsgálatával is biztosítsák a cséplési munkák gyors és zavartalan lebonyolítását, a gépállomásokon pedig fordítsanak egy gondot arra, hogy a gépek tartozékaikkal együtt kifogástalan állapotban legyenek és tegyék meg a megfelelő tűzvédelmi intézkedéseket a gépeknél.

A továbbiakban a másodvetések kérdésével foglalkozott. Hangsúlyozta: a másodvetési tervek végrehajtásával párhuzamosan kell a takarmányalapnál még mutatkozó hiányokat

A másodvetések sikeres végrehajtásának elengedhetetlen előfeltétele, hogy az aratás elvégzésével párhuzamosan történjen. Feltétlenül fontos ezen a téren a gyorsaság, hogy az aratás után következő napon már megtörténjen a talajművelés és a vetés.

↳ s törekedni kell ezen az úton is arra, hogy /folyt.köv./ biztosítsuk az állattenyésztési-fejlesztési terv végrehajtásához a bő takarmányalapot.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás

1952. június 21.

18 óra — perc

/Keresztos Mihály beszéde ... V. folyt./ /Ma Li

Az aratás és a cséplés feladatairól szólva elmondotta a legfontosabb teendő, hogy mindenütt idejében és gyorsan végezzék el az aratást és a cséplést, ne történjék meg, hogy egyes helyeken előbb, más helyeken pedig később kezdik meg a keltetést.

A termőszövetkezetekről szólva ezután, majd erről beszélt, hogy nagyobb mértékben kell megvalósítani a közös szórón való cséplést, amelyen nagymértékben lehet fokozni a gépek kihasználását és csökkenteni a szemvesztést.

A szénabetakarítás kérdéséről szólva elmondta, hogy ezen a téren ahol lemaradás mutatkozik, nem minden helyen törbént meg a széna betakarítása. Feltétlenül biztosítani kell - mondotta - hogy a széna betakarítása az aratásig teljes mértékben megtörténhessék és erre a tanácsok a rendelkezésükre álló eszközök felhasználása mellett tüzzenek ki záros határidőt.

A továbbiakban a termelőszövetkezeti bevételi és kiadási előirányzatok elkészítésének legfontosabb tennivalóit ismertette. Hangsúlyozta, hogy ez a kérdés igen nagy jelentőségű a mezőgazdaság szocialista fejlesztése, a termelőszövetkezetek megszilárdítása szempontjából. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy ahol a tanácsok jó munkát végeztek a termelőszövetkezeti tagság körében és megértették a tagokkal, hogy magukon a termelőszövetkezeteken mulik eredményeik növelése, máris kedvező a hatás. Több vetést, több másodvetést terveztek, többször kapálnak, bevezették a háromszori fojtást és egyéb hasznos kezdeményezéseket valósítottak meg. A megyei tanácsok mezőgazdasági osztályainak a jövőben nagyobb segítség kell adni ezeknek az előirányzatoknak az elkészítéséhez s a gépállomásoknak is pontosabban kell megállapítaniuk a termelőszövetkezetek részére a gépállomással szembeni termény- és készpénz-kötelezettséget. A bevételi és kiadási előirányzatok elkészítésénél is erre kell törekedni, hogy még jobb, eredményesebb munkára serkentsék a termelőszövetkezeteket, mozgósítsák őket belső tartalékaik feltárására és ezen keresztül jövedelmük növelésére.

Ezután néhány időszerű növényvédelmi kérdésről beszélt. Hangsúlyozta: minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítani kell az eredményes védekezést az amerikai szőlőlepke kártevései ellen és a gyapot gondos ápolása mellett nagy figyelmet kell fordítani a növényi kártevőktől való megvédésre.

Befejezésül hangsúlyozta, hogy az aratási-cséplési és a mezőgazdasági munkákkal kapcsolatos feladatok elvégzésénél fokozott mértékben kell törekedni a minőségi munkára. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 43. kiadás

1952. június 21.

18 óra 15 perc

Befejezte második negyedévi tervét a diósgyőri nagykovácsműhely Kerekas-brigádja

iVid/SL/Tr/Ma BS Li

A Diósgyőri Kohászati Üzemek nagykovácsműhelyében májusban Kerekas Antal fazenkovács-brigádja nyerte el a műhely legjobb brigádja címet. Akkor elhatározták, hogy a kitüntető címet második negyedévi tervük határidő előtti befejezésével igyekeznek megtartani.

Június első tiz napjában azonban termelésük visszaesett. Amikor a gyár valamennyi dolgozója fogadalmat tett Rákosi Mátyásnak, hogy alkotmányunk ünnepét újabb munkagyőzelmekkel ünneplik meg, a Kerekas-brigád is megbeszélte, hogy nemcsak a lemeredését hozza be, hanem határidő előtt teljesíti második negyedévi tervét. A műszakiak is a brigád segítségére szítottak és június második dekádjában már lépésről lépésre behozták lemeredésüket, majd túl is szárnyalták tervüket. Június 13-án 110, 19-én pedig 126 százalékra teljesítették előirányzatukat. Huszadikán már csak hat tonna volt a havi tervből. A műszak kezdetekor felosztották egymás között a munkát, gondoskodtak arról, hogy a meleganyag folyamatosan jöjjön és így biztosították a munkaidő minden percének kihasználását.

Jól szervezett munkájuk eredménnyel járt. Június 20-án nemcsak befejezték második negyedévi tervüket, hanem két tonnával már túl is teljesítették. /hátra /MTI/

A bajai írásban megkezdték a buza aratását

Vid /Ma M K

B a j a , június 21.

A bácsszentgyörgyi "Ságvári" termelészövetkezet ma reggel megkezdte 126 holdon a buza aratását. Egy arató gép, 26 kaszár, 26 marokszedő és 13 kévokötő állott munkába: öt nap alatt be akarják fejezni a buza aratást. Az eddigi becslés szerint 10 mázsás holdenkénti átlagtermést ígérnek a megszárgult, dus kalászak. Felkészültek már az őrpe elséplésére is. A csátaljai gépállomás cséplőgépe már utban van. Megérkezése után rögtön megkezdik az őrpe cséplését. Az aratás- és cséplés meggyorsítására bevonták a munkába a tozság asszonyaink és munkaképes hozzátartozóink soraiból 12 asszonyt és 6 fiatalt.

Az aratással egyidőben azonban serényen tovább follik a növényápolás is. Befejezték a kukorica harmadszori kápálást, a gyaprotot - kétszeri egyelés után - most kapálják harmadszor. Ahol az aratást befejezték a szövetkezet földjein elvégezték már a tarlóhántást is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44. kiadás 1952. június 21.

18 óra 25 perc

/Megkezdte munkáját az Orvos- Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének. . . l.folyt./ HM/PE FT Li

Beszámolója elején elmondotta, hogy a szakszervezet I. küldöttközgyűlése óta először ülnek össze az orvosok, egészségügyi dolgozók, az 54 ezer tagot számláló szakszervezet tagjainak küldöttei, hogy megtárgyalják a szakszervezet munkájának eredményeit, hibáit és meghatározzák a jövő feladatait.

- A szocialista egészségügy megteremtése - mondotta a továbbiakban - nagy felelősséget ró az Orvos Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetére is. Szakszervezetünk komoly munkával járul hozzá egészségügyünk átszervezéséhez, továbbfejlesztéséhez. Hozzájárul az orvosok, egészségügyi dolgozók szakmai tudásának emeléséhez, a munkához való új viszony kialakításához, az egészségvédelem és betegellátás megjavításához.

A SzOT elnökségének 1950-ben szakszervezetünk munkájáról hozott határozata feladatunkká tette az egészségügyi intézetek munkájának magasabb színvonalra emelését, a Szovjetunió élenjáró orvos tudományának széles körben való terjesztését, az egészségügy területén található hiányosságok feltárását és leküzdését.

Ezután elmondotta, hogy az egyes szervezeti változások mellett új módszerek bevezetése is szükségessé vált. Ezek szorosabbá teszik a tudomány és a gyakorlat, a gyógyítás és a megelőzés egységét s lehetővé teszik az igazi gondozási munkát. Ezt szolgálja a kórházak és a rendelőintézetek egyesítése. A szakszervezet feladata, hogy azokon a területeken, ahol az egyesítés már létrejött, vegyen részt a nehézségek leküzdésében, a hibák feltárásában és kijavításában. El kell érni, hogy az egészségügyi dolgozók az egyesítésben ne az intézetek mechanikus összevonását, hanem a gyógyító-megelőző munka elválaszthatatlan egységét lássák.

A továbbiakban még a szakszervezet eddigi munkájának eredményeiről, hiányosságairól beszélt, valamint az orvosok és egészségügyi dolgozók ideológiai és szakmai továbbképzéséről, majd ismertette a "Gyógyíts jobban" mozgalom eredményeit és azt, hogy ez mennyiben járult hozzá az egészségügyi munka megjavításához és a szakszervezeti munka fellendüléséhez.

V
/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás

1952. június 21.

18 óra 20 perc

/Megkezdte munkáját az Orvos Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének. . . 2. folyt./ HM/PE FT Li

- Pártunk és népünk azt a feladatot tűzte elének, hogy munkánkat úgy végezzük, hogy az országunk előtt álló x feladatokat segítsük. Ez számunkra azt jelenti, hogy növelni kell a betegellátást, az egészségvédelem színvonalát. A tudományos munkában és az egészségügy területén félre kell dobnunk a régit, a maradit, helyette az élenjáró szovjet orvostudomány tapasztalatainak segítségével, új, a néppel, a szocializmus építésével összeforrott munkamódszereket és nézeteket alakítsunk ki.

- Létre kell hozni a gyógyítás és megelőzés egységét, fejleszteni a közegészségügyet, kialakítani a munkához való szocialista viszonyt. Szakszervezetünk feladata, hogy erre a munkára nevelje, mozgósítsa az ország egészségügyi dolgozóit.

/folyt. köv./

Sepp Schwab, a DEFA vezérigazgatója

k M/He/PE FT Li

néhány napos tartózkodásra szombaton Budapestre érkezett. A ferihegyi repülőtéren Szilárd György, a MOKEP igazgatója fogadta.
/MTI/

- - - -

h.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 46.kiadás

1952. június 21.

18 óra 25 perc

A Sztálin Vasmű Építői az augusztus 20-i vállalások sikeréért

Vid /Mt /Tom/Ma Mi K

S z t á l i n v á r o s, j ú n i u s 2 1 .

Hozánk egyik nagy alkotásának, a Sztálin Vasmű kokszolóművének Építői augusztus 20-ai tiszteletére minden egyes épület befejezési határidejét napokkal, hetekkel rövidítették le.

A kokszolómű épületénél a kokszolóblokk és a hozzá tartozó létesítmények alapozásánál szombat reggelig már 18.385 köbméter földet emelték ki. Ennek a hatalmas földmennyiségnek a megmozgatásán 10 kubikosnak közel 4 év és négy hónapon át kellett volna dolgoznia. A terv 81 napot írt elő a földmunka elvégzésére. A műszaki vezetőség azonban csaknem teljesen gépesítette a földmunkát, amivel elérték, hogy a hatalmas földmennyiséget 20 nap alatt emelték ki az alapból és ezzel 387.000 forintot takarítottak meg népgazdaságunknak.

üzemi

A gépesítés előmozdította a blokk-épületnél a kitoló gép-pálya sinalapozásának földmunkáit is, - amelyet a július 15-i határidő helyett szombat reggelre befejeztek. Urvancsek elkészült szombatra az összekötő gerendák földalapozása, több mint egy hónappal a határidő előtt.

A szivattyúház süllyesztését egy hónappal ezelőtt kezdték meg, azóta éjjel-nappal megszakítás nélkül folyik a munka.

A munkahelyen most különösen a buvárokra vár nagy feladat, mert a szivattyúház süllyesztése közben olyan talajréteget értek el, amelyet kotró gépekkel nem lehet mélyíteni, csak 12 atmoszférás vízszugárral lehet kifejteni. A műszaki vezetőség minden előkészületet megtett, hogy a váratlan akadályokat sikeresen leküzdje. A szovjet mintaraktár segítségükre szolgált egy 3.000 voltos 16 atmoszférás nyomású szivattyúval, amelynek segítségével ennél jóval keményebb talajréteget is át lehet törni.

x x x

A Sztálin Vasmű Martinmű Építői a vállalt határidő előtt elkészítették az acélmű egyik 74 méter hosszú darupályájának az alapozását. Az alapozásnál 14 pilléralapot betonoztak be, ahol már megkezdhetik munkájukat a szerelők. Fokozott ütemben építik az öntöcsraktár 170 méter hosszú, 30 méter széles darupálya alapját is. Ennek befejezését július 1. helyett június 25-re vállalták az építők. A munkát itt is gépesítéssel gyorsítják meg. A földet transzportőr szállítja fel, a betonkeverőgéptől csille szállítja a betont, amelyet oszudán keresztül közvetlen az alapba öntenek. Szombaton már a darupálya utolsó hat pilléralapjának a betonozása folyik. /MTI/

MTI BELTÖLDI HIREK

B 47. kiadás

1952. június 21.

18 óra 30 perc

Befejezte félévi tervét a MÁVAG szerszámgyára

i SB/B BS/La K 4 plusz 8

A MÁVAG szerszámgépjáréknak dolgozói szombaton tartott röp-gyűlésükön bejelentették, hogy az ígért határidőnél három nappal előbb bevéltették adott szavukat, befejezték félévi tervüket. A kis ünnepség felszólalói egyöntetűen megállapították, hogy a sikert a műszaki és fizikai dolgozók szoros együttműködésével érték el.

Gerő Ernőnek, a gazdasági vezetők országos értekezletén elmondott útmutatása nyomán a termelékenység és a minőség növelése, valamint a gépek és a munkaidő fokozott kihasználása érdekében a szerszámgépjár dolgozói megszervezték a zárt ciklusú gyártást. A hasonló típusú szerszámgépcsoportoknak megfelelően hat termelési ciklust alakítottak. A gépeket átrendezték, hogy a szerszámok készítésénél a soronkövetkező munkaműveletet végző gépek egymás mellé kerüljenek. Ezzel az elrendezéssel mintegy 40-45 százalékkal csökkentették az anyag és félkészgyártmány szállításának útját. Különösen jól alakították ki a forgácsoló készek zárt ciklusú gyártását. A kés ezelőtt 1135 méter utat tett meg az üzemben, míg elkészült és ez az ut most alig kilenc méter.

A félévi terv határidő előtti befejezése arról tanuskodik, hogy a szerszámgépjár műszaki és fizikai dolgozói jól oldották meg a zárt ciklusú gyártás megszervezését és a szervezés közben egy pillanatra sem féldkezték meg a terv teljesítéséről. A dolgozók most a félévi terv teljesítéséért indultak harcra és megfogadták, hogy június végéig /.../ forint értékű készüléket, szerszámot és idomszert gyártanak félévi tervükön felül. /MTI/

/ 1,750.000 ---

Képzőállítás nyílt meg az Ernst Múzeumban
t Bur/tot/Ma FT

Szombaton délben arcképzőállítás nyílt meg az Ernst Múzeumban. A kiállításon mintegy 150 festményt, 84 grafikai munkát és 104 szobrot állítottak ki. A képzőállítást Pór Bertalan kétszeres Kossuth-díjas festőművész nyitotta meg. /MTI/

M TI B E L F Ö L D I H I R E K

B 48. kiadás

1952. június 21.

18 óra 45 perc

Megkezdődött az első Híradó- és Dokumentumfilm ... 5. folytatása
t M/He FT Li

A délelőtti folyamán több filmet vetítettek le a konferencia résztvevői előtt: egy híradófilmet, valamint a "Némunkások", a "Kukorica", a "Munkácsy" és a "Hegyek mozdulnak" című dokumentumfilmeket.

A tanácskozás délután folytatódott. Először Leiter Ernő, a Híradó- és Dokumentumfilmgyár igazgatója mondott beszámolót a dokumentum- és népszerű tudományos filmek dramaturgiájáról. Elmondotta, hogy a dokumentumfilmek új kifejezési formát követelnek meg, a hagyományos drámaturgiai módszerek ezeknél a filmeknél nem alkalmazhatók. Az eszmei mondanivalót és annak kifejtését a forgatókönyv határozza meg, ~~ami~~ amelyben az írónak nemcsak a tények leírása a feladata, hanem az újak, az előremutatók a kiválogatásával kell biztosítania az eszmei mondanivaló kifejtését. A mi forgatókönyveink többségénél éppen a központi gondolat hiányzott, ezért nem tudták megfelelőképpen meghatározni a film dramaturgiai felépítését. Részletesen foglalkozott néhány film dramaturgiai problémáival, majd elmondotta, hogy a filmgyártásban résztvevők még mindig nem tanultak eleget a nagyszerű szovjet dokumentumfilmekről. Meg kell találni az eredeti megoldási módszereket, a szovjet tapasztalatok alapján, de nem azok egyszerű másolásával, csak így lehet eredményesen küzdeni a sablonosság, a szematikus megoldások veszélye ellen. A szematizmus a forgatókönyvi megoldásoknál az eszmei szegénységet mutatja, és igen nagy veszélyt rejt magában az eseményekkel, epizódokkal való túlzásfoltosság is. Ez nagyrészt abból ered, hogy nem határozzák meg minden esetben pontosan a film alapvető gondolatát és azt, hogy az adott témán belül mit dolgozzon fel a forgatókönyv.

A dokumentumfilm dramaturgiájában nagy szerepe van a régi és az új ellentétének, továbbá a kísérszövegnek és a zenének. A magyar híradó- és dokumentumfilmek szövegének többségében a szöveg mondanivalója általános, ezért nem egészíti ki a kép mondanivalóját.

A népszerű tudományos filmekkel szemben egyik legfontosabb követelmény a tudományos pontosság. A témába behatolva, fel kell fedezni a benne rejlő dialektikus ellentmondásokat, s ezek bőséges anyagot nyújtanak a film dramaturgiai felépítéséhez szükséges feszültségek megteremtéséhez.

Leiter Ernő ezután néhány gyakorlati problémával foglalkozott, így elsősorban az írók és a filmgyár kapcsolatával; a filmgyár dramaturgiai munkájával.

/folyt.köv./

1952. június 21.

18 óra 45 perc

/Beköszdött az első Híradó- Dokumentumfilm ... 6. folytatása
t M/Ho/Ma FT Li

Ezután Kovács Károly Pál, a Magyar Tudományos Akadémia neveléztágya elmondotta, hogy a dokumentumfilmek egyik nagyfontosságú feladata a tudományok népszerűsítése, megismertetése az széles néprétegekkel. A tudományos kérdéseket közelebb kell hozni a nézőkhöz, ezáltal is ismeret s tényekkel kell személtetöbbé tenni. Javasolta, hogy öt éves tervünk nagy alkotásainak ismertetésén kapcsolják össze eggyé tudományos probléma kifejtésével.

volt. Rámutatott arra,

következő felszólaló Sepp Schwab, a DEFA vezérigazgatója, hogy a dokumentumfilmek kérdése fontos probléma nemcsak Magyarországon, de a többi népi demokratikus országban, s a Német Demokratikus Köztársaságban is. A dokumentumfilmek csak azokban az országokban virágoztak ki, ahol a filmet a nép szolgálatába állították, s nem véletlen ez, hogy az imperializmus jármájában szenvedő országokban hanyatlásnak indultak. Felszólalása végén kifejezte ezt a kívánságát, hogy ne csak a játékfilmek, de a dokumentumfilmek terén is meg legyen az együttműködés Magyarország és a Német Demokratikus Köztársaság között.

Kovács Attila felszólalásában a forgatókönyv irással kapcsolatos gyakorlati kérdésekről beszélt, majd Kalmár László Kosztich-díjas filmrendező emelkedett szolásra. Rámutatott arra, hogy a híradó és dokumentumfilmek egyik feladata, hogy olyan tényeket is tudatosítson a nézőkben, melyeket azok már megszoktak, az életben észre sem vesznek. A filmeknek a valóság telejéből kell fakadniok, s azok közép-pontjában mindig az alkotó embernek kell állnia. A szovjet népdák követése rendkívüli jelentőségű a továbbfejlődés számára.

Üdvarhelyi Dénes, a közlekedésügyi minisztérium vasúti főosztályának filmelőadója a MÁV oktatófilmekkel kapcsolatos néhány kérdéstről beszélt. Imre István, a Híradó és Dokumentum Filmgyár babfilmosztályának vezetője nevében ennek a művészeti ágának fontosságára hívta fel a figyelmet. Rodriguez Endre arról beszélt, hogy az oktatófilmek elsőrendű feladata a dolgozók műveltségi színvonalának emelése, ismereteik gyarapítása, vagyis a kitűzött célok elérése.

/folyt. köv./

Helyreigazítás
Mi/Ho K

Mai B. 20. kiadásunk "A hegyűttési minisztérium jelentése a. folyt." című hírének hetedik bekezdése helyesen így hangzik:

T e j : 1. Szabolcs ... stb./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 50. kiadás

1952. június 21.

M óra - perc

A borsodnádasdi hengermű szombat délelőtti műszakján terven felül
3 tonna lemezt hengerelt
Vid/ha BS II

Borsodnádasd, június 21.

A Borsodnádasdi Lemezgár hengerészek a szombat délelőtti műszakon három tonnát teljesítették túl eltirányzatukon. Különösen értékes az az újabb termelési eredményük, mert vékony, 0.2-0.5 milliméteres lemezeket hengereltek. Dorkó Dezső brigádja a közelmúltban felszerelt szovjet hengerrel szombaton is jóval túltelejesített napi előírását. A Dorkó brigád 121 százalékra termelt ezen a műszakon. Hasonlóan szép eredményt értek el Ersek Zoltán hengerész brigádjának tagjai is, akik szombaton szintén 121 százalékos eredményről számoltak be. A borsodnádasdi hidegüzemek: a szerelde és az ónozó szombaton délelőtti 112 százalékra teljesítették az első műszak előírását. /MTI/

Kiosztották a IIEH díjait a XXII. kerület legjobb fémgyűjtői között
t FL/Jné/Me K

Szombaton délután került sor a XXII. kerület fémgyűjtésben élenjáró dolgozóinak, DISz fiataljainak és utórcáinak megjutalmazására.

A IIEH vállalat 10.000 forint értékű kerékpár, rádió, gramofon, étkészlet, cipő és más tárgy, 47 könyv, valamint 4000 forint értékű utazvány-jutalma, és 23 dícsérő oklevelet jutott az élenjáró fémgyűjtőknek és a fémgyűjtés legjobb szervezőjének. A jutalomkiosztás előtt Kulcsár Jozsefné, a kerület DISz bizottsága titkára felhívta a fiatalokat: fogadják tovább a fémgyűjtést, hogy a legközelebbi értékelés a kerület ismét a XXII. kerület kerületén az élre.

Valamennyi megjutalmazott üzem és tömögyszervezet képviselője vállalta, hogy fokozott lendülettel fog dolgozni a fémgyűjtés sikere érdekében. Az ünnepség végén Potoczki Lászlóné, a XXII. kerületi tanács elnökhelyettese köszönte meg a dolgozók, ifjúságuk és tömögyszervezetek lelkes részvételét a fémgyűjtésben és további jó munkára buzdította a fiatalokat. /MTI/

2.

MTI BELFOLDI HIREK

B 58. kiadás

1952. június 21.

19 óra 15 perc

Kiválóan sikerült az LMIAG kombinált első próbaujáró a tengédei állami gazdaságban

Vid /Mi /Ma K

K e s s v é r, június 21.

A tengédei állami gazdaság gépesoportja két új LMIAG kombinált géppel gyarapodott az idén. Szombaton délelőtt az Állami Gazdaságok megyei központjának vezetői és a gazdaság menjaro dolgozói előtt nagy sikerrel vette meg első próbaujáróját az új, magyar gyártású arató-cséplőgép. A kombinált gazdaságnak egy 70 hódas aratógépben próbálták ki, a gép munkája a székemberek és a gazdaság menjaro dolgozóinak legteljesebb ismerését váltotta ki. Berke arpa még nem volt teljesen "kombájnerezt", a gép tökéletesen elvált az aratót a nagot a szalmától. A megújított székemberek mellett teljesen biztató, helytelenes volt, s a gép a szemét kupacokban rakta le a tarlóra. A gazdaság a két kombinált 320 hold buza aratását tervezi. /MTI/

11e

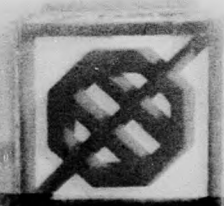

Bacs-Kiskun megyében megkezdtek a sárga borsó szállítást a fővárosba

Vid /Ma /Mi K

K e s s v é r, június 21.

Bacs-Kiskun megye állami gazdaságai, termelőszövetkezetei és egyéni dolgozói június 16-tól június 20-ig több mint 260 millió sárgaborsót adtak át a MEZŐKER-nek. Június 20-án husz, 21-én pedig hetven millió sárgaborsót szállítottak a MEZŐKER útján a főváros dolgozóinak. Vésárnap, újra 400 millió borsószállítást indítanak a főváros felé. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52* kiadás

1952. június 21.

19 óra 15 perc

/Tanácselnökök értekezlete. . . 1.folyt./ § PE FT Li

Nagy Imre bevezetőjében megállapította: igen fontos feladat most az, 1951/52-es begyűjtési év jó lezárása. Nyilvánvaló: minden százalék, amellyel a tervet teljesítjük, messze-elmaradás igen komoly kárt okoz. A feladat tehát: a legnagyobb erőfeszítéssel harcolni minden százalékért, biztosítani a terv sikeres teljesítését. Ez jelentősen kihat majd az új begyűjtési év munkájára is.

A párt és a kormány december 1.-i határozata, a jegyrendszer megszüntetése, a szabadpiac biztosítása, majd ez év februárjában a hus- és zsirjegyek megszüntetése - mindez mutatja, hogy a begyűjtésben komoly eredményeket értünk el. Még több mint egy hét van hátra az 1951/52-es begyűjtési év végéig. Ezt az időt a hiányok pótlására kell fordítani. Fel kell számolni a még meglévő lazaságokat, s különösen erélyesen, szigorúan kell folytatni a kulákok elszámoltatását. Begyűjtési rendszerünk alapelve, hogy hátralékot senkinek el nem engedünk, a hátralékot átvisszük az új begyűjtési évre. Pontos tehát, hogy tanácsaink a hátralékokról pontos nyilvántartásokat készítsenek.

A továbbiakban / begyűjtés hibáival foglalkozott. Megállapította, a legnagyobb hiba a begyűjtő apparátus munkájában a lazaság, a megalkuvás volt. A tanácsok egyrésze nem hajtotta végre pontosan a törvényeket. A tanácselnökök számos helyen nem a központi egységes államhatalom, nem a proletárdiktatura képviselőinek tekintették magukat, hanem valamiféle helytelenül elképzelt községi, vagy megyei érdekek képviselőinek. Ezek a tanácsok nem értik, hogy nálunk már nincsenek egymással ellentétben álló helyi és központi érdekek. Egyik legfontosabb feladatunk most, hogy a központi államhatalmat erősítsük és ez elsősorban a tanácselnökök kötelessége.

A tanács, mint államhatalmi szerv akkor erős, ha a dolgozók széles tömegeire támaszkodik. Tanácsaink csak a tömegek mozgósításával képesek megoldani az előttük álló feladatokat. A tanácsok tömegkapcsolatainak megszilárdításában igen jelentős szerepet játszanak az állandó bizottságok. Komoly hiba, hogy a tanácsok jórésze eddig nem támaszkodott eléggé a begyűjtési állandó bizottságra. Ha nem működik az állandó bizottság, - amely a dolgozó parasztokból /.../ tömörít a tanács köré -, akkor a tanács elszigetelődik a dolgozó parasztságtól, gyengének érzi magát, nem mer fellépni az osztályellenséggel szemben.

← aktivákat

/ az eddigi

/folyt. köv./

R.

M T I B E F Ö L D I H I R E K

B 53. kiadás

1952. június 21.

19 óra 10 perc

/Tanácselnökök értekezlete. . . 2. folyt./ § PE FT Li

Ha viszont az állandó bizottságok dolgozó parasztot mozgósít a tanács segítségére, a tanács egészen más szellemben hajtja végre a törvényeket, s nem a "helyi érdekek", hanem a központi államhatalom képviselőjének érzi magát. Az állandó bizottságoknak tehát rendkívül fontos szerepük van a tanácsok megerősítésében, az állami fegyelem megszilárdításában, a lazaságok felszámolásában is.

- Azt tapasztaltuk - folytatta Nagy Imre, - hogy sok helyen lebecsülik a begyűjtés jelentőségét, hosszú időn keresztül csak félközzel irányítják, amikor aztán a körmükre ég a dolog, akkor elkezdnek kapkodni. A begyűjtés ilyen lebecsüléséből származnak a tulkapások, amikor "minden áron" akarnak begyűjteni. Mi nem "mindenáron", hanem a törvények szigorú betartásával akarjuk győzelemre vinni a begyűjtést, mert ha "mindenáron" gyűjtünk be, akkor államiságunk alapját, a proletárdiktaturát és annak fő támaszát a munkás-paraszt szövetséget gyengítjük. Már pedig a begyűjtésnek nem gyengítenie, hanem erősítenie kell ezt a szövetséget.

Ezeket a helyeket gyakran lebecsülik a begyűjtési terv törvény-jellegét is. Ilyenformán gondolkoznak: ha a tervet teljesítjük, jó; ha túlteljesítjük, nagyon jó; ha nem teljesítjük, ugyis jó. Tisztában kell lennie minden tanácselnöknek azzal, hogy a begyűjtési terv megsértése a törvény megsértését jelenti. Az idén a minisztertanács külön-külön minden megye begyűjtési tervét megtárgyalta és törvényerőre emelte. Ez kétségtelenül nagyon helyes intézkedés, messzemenően megszilárdítja a tervfegyelmet.

- A tanácsok elkövettek hibákat azzal is, hogy több helyen nem biztosítják a dolgozó parasztnak az őket jogosan megillető kedvezményeket, jogokat. Pedig a mi begyűjtési rendszerünk a dolgozó parasztságra nemcsak kötelezettséget hárít, hanem megfelelő jogokat is biztosít.

... igazságos törvényeinket, rendeleteinket egyes helyeken igazságtalanul hajtják végre. Előfordul, hogy nem a törvényben előírt módon vetik ki a kötelezettségeket, nem a kulákokra és nem a módcsabbakra, - hanem a kisparasztságra hárítják a nagyobb terheket. Megtörténik az is, hogy azokra rónak ki újabb beadványt, akik már jól teljesítettek. Vannak olyan községek, amelyek már elérték, vagy túl is haladták a száz százalékot, mégis a járás vagy a megye hátralékát ezeken a községeken akarják bevasalni

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 54. kiadás

1952. június 21.

19 óra 20 perc

Nógrádi bányászok levele Rákosi Mátyáshoz:

SzN & tot BX Li

Drága
Rákosi elvtárs!

Mi, a Nógrádmegyei Szénbányászati Tröszt bányászai, mérnökei, technikusai, aknászai és alkalmazottai forró üdvözléttel üdvözlünk Önt, szocialista építőmunkánk vezetőjének, a béke első magyar harcosának.

Amióta a nagy Szovjetunió felszabadította hazánkat, pártunk irányításával sok győzelmet vívott ki a magyar nép. Egyik nagy győzelmünk: Népköztársaságunk nagyszerű Alkotmánya, amelynek elkészítését Ön kezdeményezte, betűit Ön ihlette. A bányászoknak különösen drága az Alkotmány minden szava. Nem felejtjük el, hogy a múltban a bányászok kényeskedvénck kiszolgáltatták, a legembertlenebb munkakörülmények között kellett dolgoznunk. Ma már egyetlen bányászt sem fenyeget a munkanélküliség; attól sem kell rettegnie, hogy havonként csak 8-10 műszakot dolgozhat, mint a múltban, s nem tud kenyeret adni családjának.

Pártunk, kormányunk szerető gonddal veszi körül a bányászokat; arra törekszik, hogy minél jobban megkönnyítse munkánkat. Szénmedencénkbe megérkeztek a szovjet ipar büszkeségei, a nagy teljesítményű kombinált kombajnok és a kiváló szovjet rakodógépek. Sok úzerben vannak a kaporó- és gumiszalagok, fejtőkalapácsok és villamos furógépek.

A Magyar Népköztársaság Alkotmánya jogot ad a pihenésnek, az üdülésnek, a kultúrához. Mi, nógrádi bányászok is részt veszünk a vívmányokban. Nagybátányban gyönyörű bányászváros épül, mindent új, napfényes bányászlakások készülnek. Tíz szép kultúrótthont építünk. Hazánk legszebb üdülőhelyein tölthetjük szabadságunkat.

Ahogy az Alkotmány törvénybe iktatta: becsületbeli ügy lett a munka. Az első negyedévben, az Ön nevéhez fűződő szocialista példamunkánknak nyomán 39.000 tonna szenet adtunk terven felül a hazának. A li-bánya az elmúlt évben elnyerte a minisztérium által kiírt díjat a sztahanovista üzem lett.

Őszintén meg kell írunk mulasztásainkat is. Június 15-ig a tervünket nem teljesítettük. Termelésünk még mindig egyetlen. Nem használjuk ki eléggé a nagyszerű új gépeinket. Nem végezzük el a tervszerűen a feltárást, az új fejtések előkészítését. Még csak kevés helyen vezetjük be a ciklusos munkaszervezést.

Érezzük azt a nagy felelősséget, amely reánk hárul az ötéves terv végrehajtásában. A nógrádi bányászok büszkék harcos hagyományainkra. Büszkék vagyunk arra, hogy 1919-ben is, amikor a szabadság fő-
folyt.köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

55. kiadás

1952 június 21.

19 óra 30 perc

Nógrádi bányászok...folyt./ SzN & tot BS Li

Először megfogott fel szanunkra, a nógrádi bányászok az Ön vezetésével harcoltak a Tanácsköztársaság megvédéséért. A terv teljesítésével, munka meggyorsításával kell most bebizonyítanunk: méltók vagyunk dicsőséges hagyományainkra.

Drága Árkosi elvtárs!

Alkotmányunk ünnepének tisztelgésére megfogadjuk:

1./ Szeptember 30-ig terven felül 24.212-tonna szenet adunk népgazdaságunknak. Vállalataink ennek érdekében a többi között a következő célokat valósítják meg: a Nagybányai Szénbányák 5.522 tonna, a Tiribesi Szénbányák 2.959 tonna, a Ménkesi Szénbányák 2.828 tonna, a Gyulai Szénbányák 2.089 tonna, a Mátránovádi Szénbányák 2.030 tonna, a Esterházyi Szénbányák 1.200, a Rónai Szénbányák 642 tonna szenet ad terven felül. A Kányási Vállalat 70 folyónéter végzet kihajtását végzi terven felül.

A terven felül ígért 24.212 tonna szénből augusztus 31-ig, Alkotmányunk ünnepéig 10.000 tonnát termelünk. A bányásznap napján, szeptember 7-ig további 5.800 tonnát, a negyedév végéig, szeptember 30-ig pedig további 8.412 tonnát adunk.

2./ A tervelőirányozathoz viszonyítva az önköltséget további 1.5 százalékkal csökkentjük, egy százalékos önköltségcsökkentést biztosít a termelés terven felüli emelkedése. Takarékoskodunk az anyag-, energiá-, és árammel, ezáltal 0.3 százalékkal csökkentjük az önköltséget. Takarékosabban használjuk fel a bányafat, ezzel 0.2 százalékos önköltségcsökkentést érünk el.

3./ A munka termelékenységét 3.8 százalékkal emeljük a terven által előírt színvonal fölé. A munkahelyen való váltás szűk körű vezetésével a termelékenység két százalékos emelését teszi lehetővé. A munkahelyi szállítás jobb megszervezésével 0.8 százalékkal, a bányafat és egyéb anyagok munkahelyre való szállítása 0.5 százalékkal, a gépek tervszerű melegen tartása pedig 0.5 százalékkal emeli a termelékenységet.

4./ A norma alatt teljesítő dolgozók arányszámát júliusban 6.3 százalékkal, augusztusban 10 százalékkal, szeptemberben pedig 18 százalékkal csökkentjük a júniusihoz képest.

5./ Fokozott figyelmet fordítunk a minőségre. A szén minőségét szeptember 1-re egyharmadával csökkentjük.

folyt.köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 56. kiadás

1952 június 21.

19 óra 30 perc

A nógrádi bányászok... 2 folyt./ SzN & tot BS Li

6./ A gépek kihasználási fokát 50 százalékkal emeljük. Ezt ezzel érjük el, hogy a gépeket jobban és szorgosabban üzemeltetjük a tröszt bányáiban a harmadik negyedév során tiz újabb frontfejtést szervezünk.

7./ A ciklusos munkaszervezés alapján dolgozók számát 15 százalékkal növeljük a harmadik negyedévben.

8./ A Mizerszei III. telep lejtésaknájának gyors fejlesztése érdekében határidő előtt, augusztus 1-ig felállítjuk a törőművet. Gyimesek határidő előtt, szeptember 25-ig felépítjük a 30 vagonos buntort.

9./ Szeptember 30-ig kísérletek útján megállapítjuk: milyen fejtés felel meg leginkább a Ménkesi Szénbányák fűtőviszonyainak.

Drága Rákosi elvtárs!

Minden örönkkel, minden tudásunkkal azon leszünk, hogy megcsináljuk a szocialista fogadalmunkat. Tudjuk, hogy igéretünk valóra váltásával hozzájárulunk ahhoz a harchoz, amelyet a népek nagy Szovjetunió vezetésével a béke megőrzéséért vívnak.

x

A Nógrádi Szénbányászati Tröszt dolgozóinak szocialista fogadalmait megvitatták és elfogadták a bányászok, a mérnökök, technikusok, akadémikusok és alkalmazottak értekezletein. A Rákosi elvtárhoz írt levél szövegét, amelyet az egyes vállalatok felajánlásai alapján készítettek, valamennyi nógrádi bánya küldötteinek értekezlete fogadta el. /MTI/

R.

/Tanácselnökök értekezlete. . . 5. folyt./ § PB FT Li

Ugyanakkor vannak a köznépben olyan közösségek, amelyek csufosan elmaradtak. De mivel ott az osztályellenesség élesebben lép fel és ezért keményebben kellene a tanácsoknak eljárniuk, a jól teljesítőktől még többet követelniük. Ezt a helyzetet azonnal fel kell számolni.

Ezután az új begyűjtéssel kapcsolatos feladatokról beszélt Nagy Imre.

- Igen fontos tennivalónk - mondotta, - az egész begyűjtési apparátus szervezeti és politikai felkészülésének ellenőrzése. Tartásnak "seregszemlét" a tanácsok, nézzenek meg minden területet, rendben van-e, eleget tettek-e a törvényes előírásoknak, a községben. Vizsgálják meg, hogy rendelkezésre áll-e elegendő raktárhelyiség, van-e megvannak-e a szükséges nyomtatványok, van-e elegendő zsák, biztosították-e a termények azonnali átvételét, van-e elegendő munkaerő, megtörtént-e minden intézkedés a cséplés előkészítésére, kijelölték-e a cséplési ellenőröket, megfelelő módon válogatták-e ki őket és így tovább. Nem kevésbé fontos kérdés, hogy milyen az apparátus szelleme, vajjon a feladatok megoldására alkalmas, harcos szellemű-e, mert csak ilyen apparátus oldhatja meg sikeresen a feladatokat.

- Fontos teendő a begyűjtés előkészületeinek meggyorsítása, hiszen a korábbi évben együtt jár az idén a korábbi csépléssel és begyűjtéssel is. Legelő kérdés tehát a cséplőgépek üzemképes állapotba helyezése, a zavartalan, folyamatos cséplés előkészítése, annál is inkább, mert az idén már a cséplőgéptől kötelező a beadás, tehát a begyűjtés a cséplőgépnél kezdődik.

- Az eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy az idén is jó termésünk lesz, egyes terményfélésekből még jobb, mint tavaly volt. Eppen ezért a tanácsoknak erőteljesen kell harcolniuk az ellen az ellenség által terjesztett hamis nézet ellen, amely mindenféle fogással az idei termésátlagok gyengeségét igyekszik bizonygatni. Nagy kárt okozhatnak népgazdaságunknak a fekete cséplések. Eppen ezért gondoskodjanak a tanácsok arról, hogy akiket fekete cséplésben rajtakapnak, elnyerjék méltó büntetésüket.

- A törvény értelmében most közvetlenül a cséplőgéptől kell eleget tenni a beadás kötelezettségének. Tavaly is ez volt a jelszó: "A cséplőgéptől a begyűjtőhelyre!" Az idén azonban ez a jelszó már törvényes kötelezettséget jelent, megváltozott tehát a jelszó tartalma.

V
/folyt. köv./

NTI BELFÖLDI HIREK

B 58. kiadás

1952. június 21.

19 óra 45 perc

/Tanácselnökök értekezlete. . . 4. folyt./ § PL FT Li

Ez arra kötelezi a tanácsokat, hogy szervezetileg is biztosítsák közvetlenül a cséplőgéptől való beadást. S amennyiben valaki 48 órán belül nem teljesíti beadási kötelezettségét, alkalmazzák azzal szemben a tanácsok a törvény előírásait: büntessék meg, szá-
moltassák el és emeljék fel a beadási

A cséplőgéptől való beadás nemcsak az államnak döntő érdeke, ha-
nem a dolgozó parasztságnak is és ezt meg kell vele értetni.

érdeke, mert ϕ hama-
rabb hozzájut a szabadpiaci értékesítés jogához. A parasztság
pedig a tavalyi tapasztalatok alapján tudja, hogy a szabadpiac
számára igen sokat jelent. / kötelezettségét.

ϕ például

A tanácstagok példamutatásáról szólva hangsúlyozta: a példamutatás nem egyéni elhatározás kérdése, hanem a népi hatalom elsőrendű követelménye. Azok a tanácstagok, akik nem teljesítik kötelezettségüket az állam iránt, akarva, akaratlanul egy sorba kerülnek azokkal, akikkel szemben éppen nekik kellene szigorúan alkalmazni a törvényeket. Eppen ezért nem egyeztethető össze a tanácstagsággal az, ha valaki adósa marad az államnak.

Befejezésül arról beszélt, hogy a tanácsok a tavalyi tapasztalatok felhasználásával minden erejükkel, tudásukkal és lelkesedésükkel, a dolgozó nép, a párt és az állam iránti felelősségük tudatában végezzék munkájukat és vigyék győzelemre az idejüknél begyűjtés ügyét.

~~ax~~ t D Nagy Imre begyűjtési miniszter beszéde után számos hozzászólás hangzott el, majd Keresztes Mihály, a földművelésügyi miniszter első helyettese mondott beszámolót az aratási, cséplési és mezőgazdasági munkákkal kapcsolatos feladatokról.

egyéb /Keresztes Mihály beszámolóját korábbi kiadásainkban közöltük./

Keresztes Mihály beszámolója után számos hozzászólás hangzott el, majd az értekezlet Varga András miniszterhelyettes zárószavaival ért véget. /NTI/

V

59

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B kiadás

1952. június 21.

14 óra 45 perc

Ujabb üzemek fejezték be második negyedévi tervüket

ö Si/He/Me BS plusz 8

A DIMÁVAG gépgyár vasuti kerékpárüzemében

a dolgozók 98 százaléka bekapcsolódott a munkaversenybe, a második negyedévi terv teljesítése érdekében. A kerékpárüzem kollektívájának kezdeményezésére indult meg a harc a havi 550 órás gépkihhasználásáért, amelyhez a célgépek kezelőinek kivételével a gyáregység valamennyi megmunkáló gépének kezelői csatlakoztak.

A kerékpárüzemhez tartozó üzemszerek közül elsőnek a Petőfi Sándor ifjúsági túbbinggyártó csoport fejezte be második negyedévi tervét. Június 20-án a délelőtti műszakban az egész vasuti kerékpárüzem elaget tett a második negyedévi terv kötelezettségének.

A Komlói Bányagépjavitó Vállalat az ötéves terv beruházásai nyomán korszerű nagyüzemmé fejlődött. Az üzemben ma már a különböző javítási munkák mellett vizóblitósos furás-hoz szükséges új furófej alkatrészeket is gyártanak. Ezek segítségével felszámolják a bányákban a régi poros furási eljárást.

Az üzem dolgozói a napról-napra emelkedő teljesítmények eredményeként június 20-án szintén jelentették második negyedévi tervük befejezését.

A tatai bányai síkvölgyi akna bányászai szombaton reggel 9 órakor szállították külszínre a második negyedévre előírt utolsó osillo szenet. Most vállalták, hogy a második negyedév még hátralévő napjaiban 3.500 tonna szenet adnak terven felül népgazdaságunknak.

A somogy megyei Mezőgazdasági Gépjavitó Vállalat dolgozói ez év elején tértek át a szakszerű gyártásra. Azóta munkapadokig felbontott tervvel, szervezeten folyik a munka. Első negyedévi tervüket 17 százalékkal teljesítették túl a vállalat dolgozói.

Sikereik láttán elhatározták, hogy második negyedévi tervükön felül 10 traktor generáljavitását végzik el.

Az adott szó valóreváltásáért lelkes versengés indult és június 20-ára befejezték második negyedévi tervüket. Június még hátralévő tíz napjában terven felül felajánlott generáljavitásokat végzik el a vállalat dolgozói.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

100. kiadás

1952. június 21.

10 óra 10 perc

/Ujabb üzemek fejezték be második negyedévi ... folyt./ 8 SL/He/Ma BS
plusz 8

Póch Antal táró

bányászai a melegesikányváltással hozták előre második negyedévi tervük befejezésének időpontját. A második negyedévi terv teljesítéséhez szükséges utolsó csille szén kitermeléséért a szombatra virradó éjszaka indultak harcba a táró dolgozói. Ezen a műszakon Fehér Imre brigádja ragadta magával a munkahely többi csapatait: 14 csille szén termelt tervén felül a brigád egy műszak alatt. Az első között harcolt a terv győzelméért Fűkő László brigádja is, amely június 21-én már november 27-i tervét teljesítette.

A dolgozók lelkes munkájának eredményeként Póch Antal táró szombaton hajnalban befejezte második negyedévi tervét./MTI/

A "Vasas ének- és zenekarok 1952. évi szemléje"-nek megnyitó hangversenye

k HM/Mc FT K.

A Vasas Férfi Dolgozók Szakszervezete június 21-29-ig rendezte meg a "Vasas ének- és zenekarok 1952. évi szemléje"-jét. Ez alkalommal mutatja be műsorát/mintegy 80 vasas zenei együttes - ének és zenekar, opera és operett együttese.

/ az ország különböző helyeiről.

Szombaton este a Vasas székház dísztermében tartották a megnyitó hangversenyt, + a Diósgyőr Vasgyár ének-, zene- és táncgyűjtése adott műsort./MTI/ * anyan

---

2.

MTI BELFÖLDI HIREK

61.

B...kiadás

1952. június 21.

20 óra 35 perc

Megkezdte munkáját az Orvos - Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének
3. folyt. /
t Hbj/He/De FT Li

Herczegh Judit fűtitkári beszámolója után a hozzászólásokra került sor. dr. Törő Imre Kossuth-díjas akadémikus felszólalásában megemlékezett arról, hogy a magyar orvostudomány a múltban is volt nagy értékkel bíró kiváló alakjai, a nemzeti függőség azonban nem engedte meg a magyar orvostudomány szabad fejlődését. A felszabadulás felszámolta a múlt bűncit és az új orvostudomány szervező része az új szocializmust építő magyar tudomány. Utalt arra, hogy ma már az orvos-tudósok dolgozhatnak tudományos munkáikon. anyagi gondok nélkül

Az Akadémia, az Egészségügyi Tudományos Tanács és a szakszervezet együttes összefogása biztosítja, hogy a haladó tudomány útjait járjuk, hogy eredményeinket népünk szolgálatába állítsuk és, hogy pártunk nem fog csatlódni bennünk.

A megjelentek nagy lelkesedése közepette lépett az emelvényre Germanov szovjet orvosprofesszor, aki sok sikert kívánt a közgyűlésnek.

- A dolgozók egészségéről gondoskodni elsőrendű állami feladat - mondotta a többi között. - A Rákosi Mátyás vezette Magyar Dolgozók Pártja minden szükséges feltételt megteremtett az orvosegészségügyi dolgozók számára a munka elvégzéséhez. A Magyar Dolgozók Pártja, a kormány, a nép azzal biztatja meg az orvosegészségügyi dolgozókat, hogy őrizzék meg a dolgozók egészségét. Ezt a bizalmat mintaszerű munkával kell kiérdemelni.

a többi
A továbbiakban felhívta az orvosok és egészségügyi dolgozó figyelmét arra, hogy tökéletesíteni kell tudásukat és nyomatékosan rámutatott arra, hogy a Pavlov tanainak segítségével a magyar orvosok is ragyogó sikereket érhetnek el miként elérték a szovjet orvos-tudósok.

A küldött közgyűlést köszöntötték a budapesti nővérképző iskola növendékei. Az elsőnapos tanácskozást dr. Hoffmann Ferenc Kossuth-díjas orvos zárta be./MTI/

HÍR- ÉS DOKUMENTUMFILM HIREK

B. 62. kiadás

1952 június 27.

21 óra-20perc

megkezdődött az első Híradó- és Dokumentumfilm....7 folyt. / t Bc/He/tot
FT Li

Dr. Honoki Nagy István Kossuth díjas filmrendező "Vadvizország" című film kritikáival foglalkozott. Majd elmondta, hogy szerinte melyek a követelményei egy természetfilmnek. Az ilyen film legyen természetszemléletében reális, tudományos hűségű, speciális nemzeti jellegű, dokumentálja a nagy természettudományos törvényeket, szórakoztasson szövegével, képeivel, zenéjével, anyagát novellisztikusan dolgozza fel.

Markos Miklós az irodalmi és technikai forgatókönyvek kérdéseivel foglalkozott. / az irék

Földes Mihály író hangsúlyozta, milyen nagyfontosságú közös megbeszélésen alapuló közös munka. A játékfilm-gyártással már értékes kapcsolatokat teremtettek a további feladat az, hogy a Híradó- és Dokumentum Filmgyárral is megteremtse ezeket.

Herskó János rendező részben a forgatókönyvírásról, részben a híradók szerkesztésével foglalkozott. Megállapította, hogy a híradók szerkesztésénél nemcsak formális, hanem tartalmi elemeket is figyelembe kell venni. A filmgyártásban részvevőknek megfelelő életismerettel kell rendelkezniük, s fokozottan részt kell venniük a közösség életében, munkájában.

Molnár István, a filmhíradó felelős szerkesztője a "Vadvizország"-gal kapcsolatos kérdésekkel, s Honoki Nagy István felszólításának egyes pontjaival foglalkozott. Roszik Gyula műfaji és módtervelmi kérdésekről beszélt, többek között arról, hogyan alkalmazhatók megjárt színi jelenetek a dokumentum filmekben.

Bc Szántó Miklós, a népművelési minisztérium filmfőosztályának vezetője felszólalásában a többi között a híradó- és dokumentumfilmekben megmutatókozó eszmei szegénységgel foglalkozott. Beszélt az héten készült híradóban mutatókozó hibákról is. Az ózdi acélvárosról levett riportban például egymást váltották az úterés tapsokról és a székelyekről készített felvételek s a riport nem érzékeltette kellőképpen alkotmány tisztelőre indított versenyszakaszi lendületét, az ózdi képek egyszerű erőfeszítéseit. A növénynevelésről szóló riportnál képek nem kapcsolódnak eléggé a szöveghez. Ugyancsak ebben a híradóban szerepel a Vidéki Színházak Ünnepe Hetének eseményeit megörökítő riport, amelynek szövege nem mondja el, kik a kitüntetett művészek és milyen munkával érdemelték ki ezt a megtiszteltetést.

Rögzítette ezután arra, hogy az alkotói bátorság kérdése a híradó- és dokumentum filmgyártás egyik központi problémájává vált.
folyt.köv.

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 63. kiadás

1952 június 22.

2.1 óra 30perc

Megkezdődött az első Híradó- és Dokumentumfilm...8 folyt./ t M-Bo/He/tot
TT Li

Részletesen foglalkozott a Munkácsy Mihály munkásságáról készített dokumentumfilmmel, amely a nagy magyar festő képeinek drámaiságát akarja hangulatilag tükrözni. A film csak érzelmeket ad, ismereteket viszont alig közöl. Mindez azt mutatja, hogy az alkotók nem tisztázták magukban, kiknek a részére, milyen célból készítik a filmet. Nem mutat rá a film Munkácsynak a néppel való összeforrottságára, realizmusának alapjára, nem használja ki Munkácsy csodálatos tájképeinek bemutatását arra, hogy a hazaszeretetre neveljen.

Hangsúlyozta ezután, hogy az alkotói felelősséget, politikai tudást, szakértelmet, az élet ismeretét és szenvedélyes szeretet kell elérnünk a híradó- és dokumentum filmgyártás területén is. Ebben nagy szerepe van alkotói kollektívának is.

Híradó- és dokumentum filmművészetünk elmaradt filmgyártásunk egyéb területei mögött s a lemaradás leküzdésének útja az eszmélettel szembeni szíves harc. A jövő feladatai közé tartozik felszámolni a tervszerületlenséget, a technikai elmaradottságot és jelentősen előmozdítani a híradó- és dokumentumfilmgyártást.

Szántó Miklós felszólalásával befejeződött az első híradó- és dokumentumfilm konferencia szerbati tanácskozása. /MTI/

Műszaki és Természettudományi Egyesületek...4 folyt./ t TP/B/tot Li
Kossuth - díjas

A közgyűlés lelután Michailich Győző/kadémikus elnöklésével folytatta tanácskozásait. Az elnök felolvasta az üdvözlő táviratokat, amelyeket a kongresszusnak küldtek. Frank László Kossuth-díjas, a Vasipari Kutató Intézet helyettes igazgatója a technológia fejlesztéséről beszélt. Hangsúlyozta: az egyesületeknek a munka jobb szervezésével kell elősegíteni, hogy üzemeinkben fokozottabb mértékben alkalmazzák a korszerű módszereket.

Kossuth-díjas

Biró Ferenc, az MAdónia levelező tagja rámutatott arra, hogy a szocialista iparnál meg van minden lehetőség arra, hogy a korszerű technológia alkalmazásával a legnagyobb termelékenységűt érjük el. A szocialista termelés biztosítja a nagy szerszámgépgyártás bevezetésének lehetőségét. Az MTESZ tudományszeg egyesületeinek feladata artöbbi között az is, hogy komplex-brigádokat állítsen fel a műszerek kifejlesztésére és hogy a műszerek alkalmazására megtanítsa a dolgozókat. Az előző tevékenységben hangsúlyozta, hogy az egyesületeknek Ger. Ernő január 12-én mondtak beszédét kell munkaterveik alapjainak tekinteni. folyt.köv

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 64. kiadás

1952. június 21.

21 óra 15 perc

/A Műszaki és Természettudományi Egyesületek ... 5. f. o. l. y. t. /
TD/B/Ma Li

Az egyenletes termelés és a gépek kapacitásának kihasználása kérdését a műszakiaknak együtt kell megoldaniuk a technológiai figyelem megvalósításával. A műszaki egyesületek feladata az is, hogy társadalmi úton is megismerte. az üzemek vezetőivel, irányítóival a diszpécser-szolgálat /munkairányító szolgálat/ szervezésének lényegét. A felszabadulás előtt Magyarországon nem igen volt üzemmérnök. Lenéztek az olyan mérnököt, aki közvetlen kapcsolatot tartott az üzemmel, vagy a dolgozókkal. Ma el sem képzelhetjük egy mérnök munkáját anélkül, hogy naponta ne kísérelné figyelemmel közvetlenül az üzem életét. A mérnök szakmáját igazán csak magában az üzemben sajátíthatja el. Bevezetésül Biró Ferenc felhívta a figyelmet arra, hogy még következőekben népszerűsítsék a legjobb mérnököket, mutassanak rá az általuk elért eredményekre.

Valkó Márton Kossuth-díjas, a földalatti gázorvosut igazgatója az üzemi tervezés jelentőségéről beszélt. A tervezési munka nem elszigetelt, egy üzemre kiterjedő feladat, hanem a tervnek összhangban kell lenni más gyárak és az egész népgazdaság tervével. Ezen a téren a műszakiakra igen komoly feladatok várnak.

Gezde Géza Kossuth-díjas ujtó arra kérte a műszakiakat, hogy támogassák az anyagterákosági mozgalmat.

Karádi Gyula kohó és gépipari miniszterhelyettes az egyenletes ütemű, egyenletesen emelkedő termelés kérdéseiről beszélt. A tervezők, termelési és technológiai osztályok feladatait vizsgálva rámutatott e téren a műszaki dolgozók feladataira. Az egyesületeknek társadalmi úton kell segíteniük az üzemek közötti együttműködés még fokozottabb kifejlődését.

Csepreghy Győző, a Szegedi Textilkombinát Kossuth-díjas főmérnöke beszámolt a közgyűlés részvevőinek a sztahanov-komplex-mozgalom megvalósítása terén elért eredményeiről. A főmérnök hangsúlyozta, hogy a Szegedi Textilkombinát eredményeit a szovjet tapasztalatok felhasználásával pártszervezetek segítségével, köszönhetően a gyár dolgozói olthatározták, hogy az év végére a szegedi textilkombinát sztahanovista üzemé változtatták, fejlesztik.

Karáczy Imre a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Titkárságának vezetője hozzászólásában a szovjet technika és tudományos eredmények alkalmazásának kérdésével foglalkozott.

/folyt. köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 65. kiadás

1952. június 21.

22 óra — perc

/A Műszaki és Természettudományi Egyesületek ... 6. f. o. t./

TD/B. Ma Li

- Feladatainkat csak akkor oldhatjuk meg, ha a technika és a tudomány teljes fegyvertárát mozgósítjuk, ha bevigyük a népgazdaságunk minden ágába a szocialista technika és tudomány élenjáró módszereit. A továbbiakban az előadó rámutatott a szovjet tapasztalatok felhasználása terén elért eddigi eredményekre és ezzel kapcsolatos további feladatokra. Befejtésül hangsúlyozta, hogy a további sikerek nem maradhatnak el, ha a mindennapi munkában a műszakiak szem előtt tartják Rákosi elvtárs szavait: "A magyar népi demokrácia sikerének egyik döntő összetevője mindez a baráti segítség, amelyért nem lehetünk eléggé hálásak a Szovjetunióknak és ekitől ez a segítség nem egyszer kiindult, magának Sztálin elvtársnak."

A kongresszus résztvevői vasárnap folytatják tanácskozásait. Vasárnap Valkó Endre, az MTE Sz főtitkára tart beszámolót. Vite után az alapszabály módosításra, majd új vezetőségválasztásra kerül sor. /MTI/

Szombaton megkezdődött a Vasutas Szakszervezet III. országos küldöttközgyűlése

t Si/P E/Ma Li

Szombaton délután az Iszaki Járműjavító kulturtermében megkezdődött a vasutas szakszervezet III. országos küldöttközgyűlése.

Bebrits Lejos közlekedésügyi miniszter/a SzOT főtitkára Kristóf István Prieszol József a közlekedésügyi miniszter első helyettese, Csanádi György a MÁV vezérigazgatója, valamint a párt, a szakszervezet és a vasút politikai oszlopának több vezetője. Gáspár Sándor, a főtitkára tartott beszámolót a vasutas szakszervezet munkájáról.

- Pártunk útmutatása nyomán - mondotta többi között - a felszabadulás óta a vasutas dolgozók mind jobban emelkedő vasúti forgalmat, azelőtt soha nem látott őszi csúcsforgalmat bonyolítottak le. Nemcsak a háborúutótti sebeket gyógyítottuk be, hanem új vasutakat, vasúti kocsikat építettünk. Ötéves tervünkben a vasúti és közúti hidak egész sorát építjük. Termelési eredményeinket pártszervezeteink irányításával, a hazánkban járt szovjet sztehanovisták közvetlen segítségével érték el.

La Magyar Vasutasok és Hajósok Országos Szakszervezetének /folyt. köv./

66

B kiadás

1952. június 21.

29 évről/parc

/Megkezdődött vasutas szakszervezetek... 1. folytatás / Li

Gáspár Sándor ezután beszélt a szakszervezeti munka eredményeiről és hiányosságairól, majd bejelentette, hogy a vasutak részéről az első negyedének áruszállítási tervét 109.5 személyszállítási tervét 103.9 százalékra teljesítette. Beszédének befejező részében a szakszervezet munkavédelmi és üdültetési munkájáról számolt be a főttkár.

A közgyűlés következő napirendi pontjaként a küldöttek hozzászólása következett. A vita során felszólt Kristóf István, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főttkára

száma. Az

Hozzászólásában a vasutasok versenymozgalmának kiszélesedésével foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy a sztahanovisták száma rohamosan növekedett. Áprilisig 9.789-re emelkedett a vasutas sztahanovisták száma. Az ellenjáró vasutas dolgozók naponta jobb és jobb eredmények-harcolnak a vasutra kerülő feladatok jó megvalósításáért. Ezután a versenymozgalom hibáiról szólt. Ezzel kapcsolatban elmondotta, hogy még mindig

előfordulnak hiányosságok az ellenjáró szovjet vasutasok tapasztalatainak átvétele terén, s olyan nagyszerű mozgalmat, mint például az 500 kilométeres mozgalmat, egyes szakszervezeti vezetők formálisan kezelnek. Végül rámutatott arra, hogy az ellenség a figyelmetlenségével is

A szakszervezetnek tevékenyen kell segíteni ezt a harcot, amelyet pártunk a szakmai vezetés megújításáért és a munkafegyelmet megszilárdításáért folytat.

o/ megpróbál

Az első nap vitája Bobrits Lajos közlekedésügyi miniszter felszólalásával ért véget. A miniszter felhívta a megválasztandó új szakszervezeti vezetőség figyelmét arra az elkövetkező nagy feladatra, amelyet az eddigiekénél 23-30 százalékkal magasabb őszi csúcsforgalom állít a vasut dolgozó elé. A megnövekedett szállítási feladatok sikeres lebonyolítása érdekében a szakszervezetnek a legkövetkezőtől kezdve harcot kell folytatnia a balesetek ellen - mondotta Bobrits Lajos. - Jó felvilágosító munkával rá kell nevelniük a forgalom dolgozóit, különösen a mozdonyvezetőket, hogy fokozottabb figyelemmel, szaktudásuk növelésével kerüljék el a baleseti lehetőségeket. Ugyanakkor forradalmi öberséggel kell leleplezni és megakadályozni az ellenség kártevő munkáját.

A vasutasközgyűlés első napja szin pompás kulturműsorral zárult le. Vasárnap az új központi vezetőség megválasztására ismét összegyűlnek a küldöttek. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 67. kiadás

1952. június 21.

12 óra 35 perc

Átvette az élüzem kitüntetést a Borsod-megyei Mezőgazdasági Gépjavitó Vállalat

vid Im/PE FT

Miskolc, június 21.

Szombaton, június 21.-én adta át a Borsod-megyei Mezőgazdasági Gépjavitó Vállalatnak az élüzem jelvényt Trisztján Gyula, a földművelésügyi minisztérium megbízottja. A vállalat első lett az országban a mezőgazdasági gépjavitó vállalatok között. Az üzem dolgozói első negyedéves traktorjavítási tervüket százötven százalékra teljesítették, s terven felül harminc traktor generáljavítását végezték el. Fokozott figyelmet fordítottak a minőségi munkára is. Második negyedévi tervüket már 27 traktor és hat aratógép javításával túlteljesítették. /MTI/

Elindult a Balaton legnagyobb hajója első próbautjára

i vid HM/PE FT

Balatonfüreden szombaton elindult első próbautjára a Balaton legnagyobb, hatszáz személyes hajója, amelyet Beloiannis-ról neveztek el. Unnepélyes indítása június 27.-én lesz és 28.-án kezdi meg menetrendszerű járatát. /MTI/

Szerkesztőségek figyelmébe! /Ma Li

Mei B 55. kiadásán /A nógrádi bányászok ... folt./
harmadik bekezdésében; az 1/ pont harmadik cseré
helyesen: ... célokat valósítják meg: a Hegybáttonyi S ...
6942 tonna, a Mizersfai Szénbányák
5.522 tonna, stb.

2.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 68. kiadás 1952. június 21.

22 óra 10 perc

Időjárásjelentés /Ma Li

A Meteorológiai Intézet jelenti június 21-én, este 21 órakor:

A hűvös tengeri légtömegek folytatták előnyomulásukat kelet felé, de nyomukban már melegebb, szintén tengeri eredetű levegő áramlik Nyugat-Európa partjain át szárazföldünk felé. Hazánkban szombaton különösen a Dunántulon megélénkült az északnyugati szél. Napközben a hőmérséklet 22-25, Kecskeméten és Szegeden 26 fokig emelkedett. Az esti órákig néhány helyről kisebb esőt jelentettek.

Budapesten szombaton 21 órakor a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás $765 \frac{mm}{mm}$ mérsékelten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: Felhőátvonulások, több felé záporosó, esetleg zivatar, időnként élénk északnyugati szél, a hőmérséklet alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek Budapestre: vasárnap reggel 13-15, délután 24-26 fok között. /MTI/

2.

MTI BELFOLDI HIREK

B 69. kiadás

1952. június 21.

22 óra 50 perc

A diosgyőri Martin kevező kemence darujának átalakításával szombaton már teljes egészében folyékony állapotban vették át a kohók által termelt nyersvasat

Vid /Ma Li

M i s k o l c, június 21.

A Diosgyőri Kohászati üzemek Martin-célműve és a kohó-üzem közötti együttműködést hátráltatta, hogy az Ariáskohó által termelt folyékony nyersvasat csak az öntőcsarnok felől és csak kisebb üstökbe öntve tudták a keverőkemencébe önteni, mert a beöntő daru nem bírta el a 45 /negyvenöt/ tonnas üstöket. Emiatt sok esetben szitára kellett önteni a nyersvasat akkor is, amikor a Martin-nak folyékony nyersvasra lett volna szüksége. Ez mind a Martin, mind a kohók üzemmenetét egyenetlenné tette, akadályozta a technológiai előírások betartását.

Ezek megszüntetésére a Martin-célmű gépészeti dolgozói vállalták, hogy a darut nagyobb teherbírásra alakítják át. Így az Ariáskohó 45 tonnás üstjeiből a hulladéktér felől tudják beönteni a folyékony nyersvasat, s ezzel megszüntetik az öntőcsarnok felőli beöntés miatt fellépő csapolási és öntési zavarokat. Kisebbségi átalakításokat hajtottak végre még a keverőkemencén is. A munkálatokkal betárolásra elkészültek.

Szombaton már teljes egészében folyékony állapotba vette át a Martin a nagyolvasztó által adott nyersvasat, ezzel újabb feltételét teremtették meg az Alkotmány ünnepére tett vállalásaik teljesítésének./MTI/

MNDSz naggyűlés Szombathelyen

Vid HM/MI/Ma FT

A vasnagyei MNDSz szombaton este naggyűlést rendezett Szombathelyen. Vas Istvánné az MNDSz főtitkára tartott beszámolót a kongresszusról. A beszámoló számos hozzászólás követte, melyben az asszonyok elmondották, hogyan hajtják végre a kongresszus határozatát. A naggyűlést kulturális zárta be./MTI/

V

MTI BELFOLDI HIREK

B 70. kiadás 1952. június 21.

22 óra 40 perc

A pusztavámi szénbánya teljesítette félévi tervét

vid PE FT

A pusztavámi szénbánya dolgozói június 20.-án teljesítették félévi tervüket s erről táviratban értesítették a magyar nép szeretett vezetőjét, Rákosi Mátyást.

"Mi, a pusztavámi szénbánya dolgozói örömmel jelentjük, hogy első félévi tervünket 1952. június 20.-án befejeztük - írják a többi között. - Első félévi feltárási tervüket 136 százalékra teljesítettük. Termelési önköltségünket az év elejétől számítva hat százalékkal csökkentettük. Vállaljuk, hogy július 1.-ig 5200 tonna szenet termelünk terven felül." /MTI/

Szombaton este újabb három mozit avattak Veszprém-megyében

vid PE FT

V e s z p r é m június 21.

Veszprém-megyében június 21.-én este újabb három mozit avattak, Litéren, Ajkarendeken és Nagycsádon. Az ötéves terv megindulásakor Veszprém-megyében mindössze tizennyolc falusi keskeny mozi működött a tizenhét normál mozi mellett. Ma már hatvanhárom állandó falusi keskeny mozi és huszonöt kiskörzeti mozi gondoskodik a megye dolgozóinak. A huszonöt kiskörzeti mozi száztizenöt községet látogat meg hetenkint. /MTI/

szociálisról

Befejezte félévi tervét a Herendi Porcelángyár

Vid PE FT

A Herendi Porcelángyár dolgozói befejezték az első félévi tervüket és vállalták, hogy terven felül még ebben a félévben négyszázezer forint értékű herendi porcelánt fognak gyártani. /MTI/

Veszprémben

vid PE FT

június 21.-én megkezdte működését az új automata telefonközpont. /MTI/

Vége